

**МІНІСТЕРСТВО РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ, БУДІВНИЦТВА ТА
ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ**

НАКАЗ

22.11.2018 № 315

Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
28 грудня 2018 р.
за № 1502/32954

**Про затвердження Методики розподілу між споживачами
обсягів спожитих у будівлі комунальних послуг**

*{Із змінами, внесеними згідно з Наказами Міністерства
розвитку громад та територій
№ 358 від 28.12.2021
№ 61 від 26.03.2022}*

Відповідно до [статті 10](#) Закону України "Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання", [пункту 4](#) частини другої статті 4 Закону України "Про житлово-комунальні послуги", [пункту 8](#) Положення про Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 квітня 2014 року № 197, **НАКАЗУЮ**:

1. Затвердити [Методику розподілу між споживачами обсягів спожитих у будівлі комунальних послуг](#), що додається.

2. Департаменту систем життєзабезпечення та житлової політики (Токаренко В.В.) разом із Юридичним департаментом (Чепелюк О.В.) в установленому порядку забезпечити подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.

3. Визнати таким, що втратив чинність, [наказ Міністерства будівництва, архітектури та житлово-комунального господарства України від 31 жовтня 2006 року № 359 "Про затвердження Методики розрахунку кількості теплоти, спожитої на опалення місць загального користування багатоквартирних будинків, та визначення плати за їх опалення"](#), зареєстрований у Міністерстві юстиції України 27 листопада 2006 року за № 1237/13111.

4. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.
5. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра Кругляка Е.Б.

**Віце-прем'єр-міністр України -
Міністр регіонального
розвитку, будівництва
та житлово-комунального
господарства України**

Г. Зубко

ПОГОДЖЕНО:

Голова Державної
регуляторної служби України

К. Ляпіна

Голова Державної служби України з питань
безпеки харчових продуктів
та захисту споживачів

В. Лапа

Голова Державної служби України
з надзвичайних ситуацій

М. Чечоткін

Директор Українського
гідрометеорологічного центру

М.І. Кульбіда

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ
Міністерства регіонального
розвитку, будівництва
та житлово-комунального
господарства України
22 листопада 2018 року № 315
(у редакції наказу Міністерства
розвитку громад та територій
України
від 28 грудня 2021 року № 358)

Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
28 грудня 2018 р.
за № 1502/32954

МЕТОДИКА

розподілу між споживачами обсягів спожитих у будівлі

комунальних послуг

I. Загальні положення

1. Ця Методика встановлює порядок розподілу між споживачами спожитих у будівлі/будинку послуг з постачання теплової енергії, постачання гарячої води, централізованого водопостачання (далі - комунальні послуги), обсяг споживання яких визначений за допомогою вузла (вузлів) комерційного обліку або розрахунково у разі його (їх) відсутності, тимчасового виходу з ладу або втрати, та послуги з централізованого водовідведення, обсяг споживання якої визначається відповідно до обсягу споживання інших комунальних послуг.

2. У цій Методиці терміни вживаються у таких значеннях:

виконавець розподілу комунальної послуги - виконавець комунальної послуги, управитель багатоквартирного будинку або інша уповноважена особа, що здійснює розподіл між споживачами обсягу спожитих у будівлі/будинку комунальних послуг, відповідно до обраної моделі договірних відносин;

допоміжні приміщення - приміщення, призначені для забезпечення експлуатації будівлі/будинку та побутового обслуговування його мешканців (колясочні, комори, сміттєкамери, горища, підвали, шахти і машинні відділення ліфтів, вентиляційні камери та інші підсобні і технічні приміщення);

загальнобудинкові потреби - витрати на забезпечення спільних потреб будівлі/будинку комунальними послугами;

загальнобудинкові потреби на опалення - витрати на опалення місць загального користування та допоміжних приміщень, функціонування внутрішньобудинкових систем опалення будівлі/будинку, без врахування обсягу теплової енергії, витраченої на функціонування внутрішньобудинкової системи гарячого водопостачання, та обсягу теплової енергії, який надходить від ділянок транзитних трубопроводів до приміщень з індивідуальним опаленням та/або окремих приміщень з транзитними мережами опалення;

місця загального користування (далі - МЗК) - загальнодоступні місця у будівлі/будинку (вестибюль, загальний коридор, сходові клітки, загальні кухні, спільні душові та санвузли, загальні пральні, передпокій квартири тощо), окрім допоміжних приміщень;

норма споживання теплової енергії у будівлі/будинку - це кількість теплової енергії, витраченої на опалення 1 м² загальної опалювальної площі будівлі/будинку за опалювальний період, що встановлюється органом місцевого самоврядування;

обсяг теплової енергії на забезпечення функціонування внутрішньобудинкової системи гарячого водопостачання (за наявності циркуляції) - втрати теплової енергії у трубопроводах та в обладнанні внутрішньобудинкової системи гарячого водопостачання (далі - ГВП), у тому числі в індивідуальному тепловому пункті;

окремі приміщення з транзитними мережами опалення - окремі приміщення у будівлі/будинку, через які проходять ділянки транзитних трубопроводів опалення та відсутні опалювальні прилади відповідно до проекту будівлі/будинку, та які перебувають у власності або користуванні різних споживачів послуги з постачання теплової енергії;

опалюване приміщення - приміщення у будівлі/будинку, яке забезпечується тепловою енергією за допомогою внутрішньобудинкової системи тепlopостачання, та у якому забезпечується нормативна температура повітря;

приміщення з індивідуальним опаленням - приміщення, що забезпечується тепловою енергією від індивідуального джерела, встановленого у ньому, та що на законних підставах від'єднано від внутрішньобудинкової системи опалення, у якому забезпечується нормативна температура повітря;

приміщення з комбінованою системою опалення - опалюване приміщення, в якому забезпечення тепловою енергією здійснюється внутрішньобудинковою системою опалення для часткового обігрівання та періодично працюючою догрівуючою системою, встановленою на законних підставах;

прилади розподільного обліку теплової енергії - це вузли розподільного обліку теплової енергії, або прилади-розподільвачі теплової енергії, або вузли розподільного обліку витрати теплоносія (у разі обліку теплової енергії у гарячій воді), що забезпечують облік споживання послуги з постачання теплової енергії у приміщенні;

розрахунковий метод - спосіб визначення загального обсягу спожитої у будівлі/будинку (або її частині з окремим інженерним вводом) теплової енергії, гарячої або холодної води до встановлення вузла комерційного обліку, у разі виходу його з ладу або

втрати, а також спосіб коригування (приведення) обсягів споживання комунальної послуги до дати кінця розрахункового періоду;

розрахунковий період - установлений договором період надання комунальних послуг, тривалість якого не перевищує календарний місяць, на кінцеву дату якого визначається загальний обсяг споживання відповідної комунальної послуги у будівлі/будинку та здійснюється розподіл між споживачам на цю саму дату. Усі показники вимірювання, зазначені у цій Методиці, що визначають обсяг спожитої комунальної послуги, відносяться до розрахункового періоду.

Інші терміни вживаються у значеннях, наведених у Законах України «Про житлово-комунальні послуги», «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання», «Про тепlopостачання», «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення», «Про особливості здійснення права власності у багатоквартирному будинку», у Правилах надання послуги з постачання теплової енергії, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 року № 830 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 08 вересня 2021 року № 1022).

3. Розподіл між споживачами обсягу спожитих комунальних послуг здійснюється на підставі визначених на розрахункову дату споживання (фактичних, розрахункових або скоригованих (приведених)) обсягів комунальної послуги за відповідний розрахунковий період. Розрахунковою датою є останній день розрахункового періоду.

Розподіл обсягів спожитих у будівлі/будинку комунальних послуг здійснюється між споживачами для житлових та нежитлових приміщень (в тому числі приміщень з індивідуальним опаленням, вбудованих, вбудовано-прибудованих або прибудованих приміщень, а також приміщень, які обладнані окремим входом), які є самостійними об'єктами нерухомого майна, не є самостійними об'єктами нерухомого майна, але перебувають у користуванні різних споживачів відповідних комунальних послуг, та власниками майнових прав на об'єкти нерухомого майна у завершеній будівництвом будівлі, право власності на які не зареєстровано.

Розподіл між споживачами загального обсягу спожитої комунальної послуги у будівлі/будинку за відповідний розрахунковий період (далі - розподіл) здійснюється з урахуванням показань вузлів комерційного та розподільного обліку (тепломісильників, лічильників холодної води, лічильників гарячої води), установлених як у приміщеннях, так і за їх межами, або приладів-розподілювачів теплової енергії, установлених на опалювальних приладах опалюваних приміщень, а в окремих випадках - розрахунково.

4. Загальні правила розподілу спожитих у будівлі/будинку комунальних послуг:

1) для розподілу приймаються показання вузлів комерційного та розподільного обліку, приладів розподільного обліку теплової енергії станом на кінцеву дату розрахункового періоду, отримані виконавцем розподілу комунальної послуги, у спосіб, визначений договором про надання комунальної послуги.

У разі, якщо дата фактичного зняття показань вузлів комерційного обліку відрізняється від дати закінчення розрахункового періоду, то до розподілу приймається скориговане (приведене) споживання комунальної послуги на кінцеву дату розрахункового періоду. Для цього виконавець розподілу комунальних послуг коригує (приводить) споживання

розрахунковим методом, а саме: визначається сума фактичного споживання на дату зняття показань вузла комерційного обліку комунальної послуги та добутку середньодобового споживання будівлею/будинком відповідної комунальної послуги на кількість днів від дати зняття показань до закінчення розрахункового періоду.

У разі, якщо дата фактичного зняття показань вузлів розподільного обліку, приладів розподільного обліку теплової енергії відрізняється від дати закінчення розрахункового періоду, то до розподілу приймається скориговане (приведене) споживання комунальної послуги на кінцеву дату розрахункового періоду. Для цього виконавець розподілу комунальних послуг коригує (приводить) споживання розрахунковим методом, а саме: визначається сума фактичного споживання на дату зняття показань вузла розподільного обліку/приладів розподільного обліку теплової енергії та добутку середньодобового споживання споживачем відповідної комунальної послуги на кількість днів від дати зняття показань до закінчення розрахункового періоду.

Середньодобове споживання комунальної послуги будівлею/будинком визначається як співвідношення споживання комунальної послуги за останні 12 місяців до кількості днів надання послуги у році (для послуги з постачання теплової енергії - за середнім споживанням попереднього опалювального періоду). У разі, якщо період споживання комунальної послуги менше 12 місяців (для послуги з постачання теплової енергії - відсутні дані за попередній опалювальний період), то для розрахунку середньодобового споживання використовується фактичний період споживання, але не менше 30 днів для послуги з постачання теплової енергії та не менше 15 днів для послуги з постачання гарячої води або послуги з централізованого водопостачання.

Середньодобове споживання комунальної послуги споживачем визначається як співвідношення споживання ним комунальної послуги за останні 12 місяців до кількості днів надання послуги у році (для послуги з постачання теплової енергії - за середнім споживанням попереднього опалювального періоду). У разі, якщо період споживання комунальної послуги менше 12 місяців (для послуги з постачання теплової енергії - відсутні дані за попередній опалювальний період), то для розрахунку середньодобового споживання використовується фактичний період споживання, але не менше 30 днів для послуги з постачання теплової енергії та не менше 15 днів для послуги з постачання гарячої води або послуги з централізованого водопостачання;

2) у разі розбіжностей показань вузла розподільного обліку, приладу розподільного обліку теплової енергії, знятих виконавцем розподілу комунальних послуг, та показань, переданих споживачем, для розподілу приймаються показання, зняті виконавцем розподілу комунальних послуг.

У розрахунковому періоді обсяг комунальної послуги, що розподіляється між споживачами, не може перевищувати обсягу показань вузла комерційного обліку відповідної комунальної послуги за відповідний розрахунковий період, крім періодів, зазначених у договорі, коли проводяться контрольні зняття показань вузлів комерційного обліку та/або коригування об'ємів спожитих послуг у будівлі/будинку;

3) для розподілу не приймаються показання вузла розподільного обліку, приладу розподільного обліку теплової енергії, що зняті (надані), починаючи з дати встановлення факту виходу його з ладу (закінчення строку повірки засобу вимірювальної техніки, що

входить до його складу) або встановлення факту несанкціонованого втручання в його роботу (самовільний демонтаж, умисне знищення, пошкодження, розкомплектування, у тому числі порушення цілісності пломб, тощо), до дати прийняття на абонентський облік відремонтованого чи заміненого вузла розподільного обліку, приладу розподільного обліку теплової енергії або повіреного засобу вимірювальної техніки, що входить до його складу.

Датою встановлення факту виходу з ладу або несанкціонованого втручання в роботу вузла розподільного обліку / приладу розподільного обліку теплової енергії є:

дата виходу з ладу, зафіксована автоматично таким вузлом/приладом;

перший день розрахункового періоду, в якому споживачем було повідомлено про вихід з ладу вузла розподільного обліку / приладу розподільного обліку теплової енергії або це було встановлено виконавцем розподілу комунальної послуги, якщо автоматична фіксація такої дати неможлива;

дата повідомлення про несанкціонований вплив на вузол/прилад;

перший день після дати припинення дистанційної передачі результатів вимірювання вузла/ приладу (за наявності);

дата останньої контрольної перевірки виконавцем розподілу комунальної послуги, але не більше ніж 12 місяців до дати виявлення факту несанкціонованого впливу на вузол/прилад.

5. Приміщення, оснащене вузлом розподільного обліку відповідної комунальної послуги, засіб вимірювальної техніки якого перебуває на повірці, що передбачає його розпломбування та демонтаж, не вважається приміщенням, не оснащеним вузлом розподільного обліку відповідної комунальної послуги, протягом строку такої повірки, але не більше 30 діб. Обсяг спожитої відповідної комунальної послуги за цей час визначається за її середньодобовим споживанням споживачем, визначеним у відповідності до [пункту 4](#) цього розділу, та за кількістю діб від дати зняття з абонентського обліку до дати прийняття на абонентський облік повіреного вузла розподільного обліку.

6. У разі, якщо дві та більше будівлі/будинки мають загальний ввід зовнішньої інженерної мережі зі спільним для них вузлом комерційного обліку, розподіл здійснюється як для однієї будівлі/будинку відповідно до вимог цієї Методики.

У разі, якщо дві та більше будівлі/будинки мають загальний ввід зовнішньої інженерної мережі з окремими вузлами комерційного обліку на відгалуженнях до кожної будівлі/будинку, розподіл для кожної з таких будівель/будинку здійснюється окремо відповідно до вимог цієї Методики.

7. У разі, якщо одна будівля/будинок має два та більше вводи відповідної зовнішньої інженерної мережі, які оснащені вузлами комерційного обліку, то визначення обсягу спожитої послуги та її розподіл здійснюється за сумою всіх вузлів комерційного обліку відповідної комунальної послуги у будівлі/будинку. За рішенням співвласників будівлі/будинку розподіл може здійснюватися окремо для кожної її частини, що оснащена вузлом комерційного обліку відповідної комунальної послуги.

8. У разі, якщо окреме приміщення будівлі/будинку, яке є самостійним об'єктом нерухомого майна, має окремий інженерний ввід зовнішньої інженерної мережі або окреме відгалуження перед вузлом комерційного обліку, та оснащено вузлом обліку комунальної послуги, то показання такого вузла враховуються як показання вузла комерційного обліку при визначенні загального обсягу спожитої відповідної комунальної послуги у будівлі/будинку та як показання вузла розподільного обліку при розподілі цього визначеного загального обсягу спожитої комунальної послуги відповідно до цієї Методики. За рішенням співвласників будівлі/будинку визначення обсягу спожитої послуги у такому приміщенні може здійснюватися лише на підставі показань вузла обліку відповідної комунальної послуги, яким воно оснащено, та не враховуватись при визначенні загального обсягу спожитої відповідної комунальної послуги у будівлі/будинку і не приймати участь в загальному розподілі комунальної послуги у будівлі/будинку.

9. У разі, якщо окреме приміщення будівлі/будинку, яке є самостійним об'єктом нерухомого майна, має окремий інженерний ввід зовнішньої інженерної мережі або окреме відгалуження перед вузлом комерційного обліку та не оснащено вузлом обліку комунальної послуги, то

при наданні цьому приміщенню послуги з постачання теплової енергії, обсяг спожитої цим приміщенням теплової енергії визначається як різниця між фактичним обсягом спожитої у будівлі/будинку теплової енергії у розрахунковому періоді (розраховується відповідно до [формули 11](#) цієї Методики) та показаннями вузла комерційного обліку теплової енергії у будівлі/будинку. Визначений таким чином обсяг споживання теплової енергії не враховується до показань вузла комерційного обліку та не приймає участь в загальному розподілі комунальної послуги у будівлі/будинку. Якщо у будівлі/будинку є декілька зазначених приміщень, то така різниця розподіляється на ці приміщення пропорційно до їх загальних/опалювальних площ/об'ємів;

при наданні цьому приміщенню послуги з постачання гарячої води, централізованого водопостачання обсяг спожитої цим приміщенням комунальної послуги визначається за нормою споживання комунальної послуги, що встановлена органом місцевого самоврядування. Окрім визначеного таким чином обсягу спожитої комунальної послуги цьому приміщенню додатково здійснюється донарахування частки обсягів гарячої/холодної води, витраченої на загальнобудинкові потреби.

10. Базою для розподілу загального обсягу спожитої теплової енергії у будівлі/будинку за відсутності приладів розподільного обліку теплової енергії є опалювана площа приміщень, зазначена у договорі про надання послуги з постачання теплової енергії.

У разі, якщо відомості про опалювану площу не були надані споживачем, базою для розподілу загального обсягу спожитої теплової енергії у будівлі/будинку за відсутності приладів розподільного обліку теплової енергії є загальна площа приміщення у метрах квадратних, визначена за даними, зазначеними у Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно, а у разі відсутності у ньому інформації про окремі приміщення - за даними, зазначеними у документах, що посвідчують право власності на такі приміщення.

За рішенням власників (співвласників) базою для розподілу загального обсягу спожитої теплової енергії у будівлі/будинку за відсутності приладів розподільного обліку теплової енергії може бути фактичний опалюваний об'єм приміщень у метрах кубічних. У

такому разі у всіх формулах замість значення площі (суми площ) використовується значення об'єму (суми об'ємів).

Опалюваний об'єм визначається як добуток опалюваної площі приміщення на висоту стелі згідно з технічним паспортом приміщення.

11. У разі, якщо будівля/будинок обладнана(ий) вбудованим або вбудовано-прибудованим гаражем (паркінгом), окремі машино-місця (бокси) якого є самостійними об'єктами нерухомого майна, розподіл обсягів спожитої теплової енергії на опалення у будівлі/будинку здійснюється також між власниками таких об'єктів нерухомого майна / власниками майнових прав на такі об'єкти нерухомого майна у завершеній будівництвом будівлі, пропорційно до площі таких об'єктів.

12. Обсяг стічних вод, які надходять у систему централізованого водовідведення, визначається за сумою загального обсягу спожитої у будівлі/будинку холодної води, що надходить із системи централізованого водопостачання та/або (за наявності) із системи автономного водопостачання, та загального обсягу спожитої у будівлі/будинку гарячої води, приготування якої здійснюється за межами будівлі/будинку, або за показаннями вузла(ів) обліку стічних вод за їх наявності. До обсягу стічних вод не включають обсяг холодної води на загальнобудинкові потреби, витраченої на полив клумб і газонів, визначений на підставі показань відповідних вузлів обліку або на підставі договору з виконавцем комунальних послуг на ці цілі.

13. Одиницями вимірювання обсягу (кількості) спожитої споживачем теплової енергії є гікакалорія (далі - Гкал).

Для переведення одиниць вимірювання теплової енергії приладами обліку застосовуються коефіцієнти $1 \text{ Гкал} = 1\,162,2 \text{ кВт}\cdot\text{год}$, $1 \text{ кВт}\cdot\text{год} = 0,000859 \text{ Гкал}$, $1 \text{ Гкал} = 4,1868 \text{ ГДж}$, $1 \text{ ГДж} = 0,2388 \text{ Гкал}$.

II. Базові правила визначення та розподілу між споживачами загальних обсягів спожитих у будівлі/будинку комунальних послуг

1. Загальний обсяг теплової енергії на опалення будівлі/будинку ($Q_{\text{буд}}^{\text{оп}}$) визначається за допомогою вузла (вузлів) комерційного обліку теплової енергії або розрахунково у разі його (їх) відсутності, тимчасового виходу з ладу або втрати.

Загальний обсяг спожитої у будівлі/будинку гарячої води ($V_{\text{буд}}^{\text{гвп}}$) визначається за допомогою вузла (вузлів) комерційного обліку ГВП або розрахунково у разі його (їх) відсутності, тимчасового виходу з ладу або втрати.

Загальний обсяг спожитої у будівлі/будинку холодної води ($V_{\text{буд}}^{\text{в.п.}}$) визначається за допомогою вузла (вузлів) комерційного обліку централізованого водопостачання або розрахунково у разі його (їх) відсутності, тимчасового виходу з ладу або втрати.

Загальний обсяг спожитої у будівлі/будинку теплової енергії ($Q_{\text{буд}}$) розподіляється на загальний обсяг теплової енергії на опалення будівлі/будинку ($Q_{\text{буд}}^{\text{оп}}$) та загальний обсяг теплової енергії, спожитої у будівлі/будинку на гаряче водопостачання ($Q_{\text{буд}}^{\text{гвп}}$).

Загальний обсяг теплової енергії, спожитої у будівлі/будинку на гаряче водопостачання ($Q_{\text{гвп.буд}}$) визначається за допомогою вузла обліку теплової енергії або розрахунково, як приведений до обсягу теплової енергії загальний обсяг спожитої будівлею/будинком гарячої води ($V_{\text{гвп.буд}}$).

У разі, якщо приготування гарячої води відбувається у будівлі/будинку (у індивідуальному тепловому пункті або автономній теплогенеруючій/когенеруючій установці), то загальний обсяг спожитої у будівлі/будинку теплової енергії ($Q_{\text{буд}}$) визначається за допомогою вузла (вузлів) комерційного обліку теплової енергії або розрахунково у разі його (їх) відсутності, тимчасового виходу з ладу або втрати, а загальний обсяг спожитої будівлею/будинком гарячої води ($V_{\text{гвп.буд}}$) визначається за допомогою вузла обліку холодної води перед водопідігрівачем ($V_{\text{гвп.буд}} = V^{\text{х.в.}}_{\text{гвп.буд}}$).

2. Загальний обсяг спожитої у будівлі/будинку теплової енергії на опалення ($Q_{\text{оп.буд}}$) у кожному розрахунковому періоді розподіляється на потреби безпосередньо опалення житлових/нежитлових приміщень ($Q_{\text{пр}}$), забезпечення загальнобудинкових потреб на опалення ($Q_{\text{з.п.б}}$) будівлі/будинку та сумарного обсягу теплової енергії ($\sum_i Q_{\text{відкл.і}}$), що надходить до приміщень з індивідуальним опаленням та/або окремих приміщень з транзитними мережами опалення, у відповідності до наступної формули:

$$Q_{\text{буд}}^{\text{оп}} = Q_{\text{пр}} + Q_{\text{з.б.п}}^{\text{оп}} + \sum_i Q_{\text{відкл.і}}, \text{ Гкал}, \quad (1),$$

- де:
- $Q_{\text{пр}}$ - обсяг спожитої теплової енергії на опалення житлових та нежитлових приміщень у будівлі/будинку, які є самостійними об'єктами нерухомого майна, або власниками майнових прав на об'єкти нерухомого майна у завершеній будівництвом будівлі, право власності на які не зареєстровано, Гкал;
 - $Q_{\text{з.б.п}}^{\text{оп}}$ - обсяг спожитої теплової енергії на загальнобудинкові потреби опалення будівлі/будинку, визначений відповідно до розділу IV цієї Методики, Гкал;
 - $\sum_i Q_{\text{відкл.і}}$ - сумарний обсяг спожитої теплової енергії на опалення приміщень з індивідуальним опаленням та/або окремих приміщень з транзитними мережами опалення, через які прокладені транзитні трубопроводи внутрішньобудинкової системи опалення, Гкал.

Обсяг спожитої теплової енергії на опалення житлових та нежитлових приміщень у будівлі/будинку ($Q_{\text{пр}}$) складається з обсягів відповідно до наступної формули:

$$Q_{\text{пр}} = [\sum_j (Q_{\text{пр.}j}^{\text{т.ліч}} + Q_{\text{пр.}j}^{\text{дон}}) - \sum_j Q_{\text{пр.}j}^{\text{дон}}] + [\sum_g (Q_{\text{пр.}g}^{\text{пр-роз}} + Q_{\text{пр.}g}^{\text{дон}}) - \sum_g Q_{\text{пр.}g}^{\text{дон}}] + (2),$$

$$\left[\sum_i (Q_{\text{пр.}i}^{\text{б.обл}} + Q_{\text{пр.}i}^{\text{без прет}} - Q_{\text{пр.}i}^{\text{прет}}) \right], \text{ Гкал},$$

де: $Q_{\text{пр.}j}^{\text{т.ліч}}$ -обсяг спожитої теплової енергії на опалення j -го опалюваного приміщення, визначений за показаннями вузла розподільного обліку теплової енергії, Гкал;

$Q_{\text{пр.}j}^{\text{дон}}$ -обсяг спожитої теплової енергії на опалення j -го опалюваного приміщення, донарахований до мінімальної частки середнього питомого споживання згідно з розділом VI цієї Методики, Гкал;

$Q_{\text{пр.}g}^{\text{пр-роз}}$ -обсяг спожитої теплової енергії на опалення g -го опалюваного приміщення, визначений за показаннями приладів-розподільувачів теплової енергії, Гкал;

$Q_{\text{пр.}g}^{\text{дон}}$ -обсяг спожитої теплової енергії на опалення g -го опалюваного приміщення, донарахований до мінімальної частки середнього питомого споживання відповідно до розділу VI цієї Методики, Гкал;

$Q_{\text{пр.}i}^{\text{б.обл}}$ -обсяг спожитої теплової енергії на опалення i -го опалюваного приміщення, не оснащеного вузлом розподільного обліку теплової енергії, Гкал;

$Q_{\text{пр.}i}^{\text{без прет}}$ -обсяг спожитої теплової енергії на опалення i -го опалюваного приміщення, де факт ненадання, надання не в повному обсязі або неналежної якості послуги з постачання теплової енергії оформлено шляхом підписання споживачем та виконавцем відповідної комунальної послуги акта-претензії щодо обсягу та/або якості наданих послуг у відповідності до статей 27 та 28 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» або претензії, що вважається визнаною відповідно до частини сьомої статті 27 цього Закону (далі - обґрунтована претензія щодо кількості та/або якості наданої послуги), відсутній, Гкал;

$Q_{\text{пр.}i}^{\text{прет}}$ -обсяг теплової енергії, на який зменшується нарахований обсяг спожитої теплової енергії для приміщень, де наявна обґрунтована претензія щодо кількості та/або якості наданої послуги, Гкал.

Обсяг спожитої теплової енергії на опалення приміщення з індивідуальним опаленням або окремого приміщення з транзитними мережами опалення, через яке прокладені транзитні трубопроводи внутрішньобудинкової системи опалення ($Q_{\text{відкл.}i}$), розраховується за формулою:

$$Q_{\text{відкл.і}} = 0,86 * 10^{-6} * q_{\text{втр.транз}} * l_{\text{транз}} * m_{\text{опал.розр}}, \text{ Гкал}, \quad (3),$$

- де: $0,86 * 10^{-6}$ -перевідний коефіцієнт одиниць вимірювання фізичних величин, Вт*год у Гкал;
- $q_{\text{втр.транз}} = 7 \text{ Вт/м}$ -питомі теплові втрати ізольованих трубопроводів, які прокладаються в шахтах, каналах, штрабах, Вт/м; питомі теплові втрати трубопроводів, ізоляція на ділянках яких відсутня або порушена, збільшуються на 100 %; можуть застосовуватись питомі теплові втрати відповідно до проекту відокремлення (відключення) приміщення (за його наявності) або за результатами розрахунку організації, яка має на це відповідний дозвіл;
- $l_{\text{транз}}$ -довжина всіх транзитних трубопроводів у приміщенні з індивідуальним опаленням або окремому приміщенні з транзитними мережами опалення, м;
- $m_{\text{опал.розр}}$ -фактична кількість годин надання послуги з постачання теплової енергії у розрахунковому періоді, годин.

Якщо власник приміщення не надав інформацію для проведення відповідних розрахунків за формулою 3, виконавцем розподілу комунальної послуги для розрахунку обсягу теплової енергії, який надходить від ділянки транзитного трубопроводу приміщення з індивідуальним опаленням або окремого приміщення з транзитними мережами опалення, в якому є ділянка такого трубопроводу, у тому числі частина стояка, або обладнання внутрішньобудинкової системи опалення, приймаються такі вихідні дані:

трубопровід вважається не теплоізольованим;

довжина транзитного трубопроводу ($l_{\text{транз}}$) приймається рівною відстані від входу та виходу трубопроводу в приміщення, за винятком ширини однієї із стін/перегородок (при горизонтальному вході/виході) або висоти одного з перекриттів (при вертикальному вході/виході), а якщо транзитний трубопровід вертикально входить та виходить з приміщення в одній точці - рівною висоті поверху, на якому знаходиться приміщення, або горизонтально входить та виходить з приміщення в одній точці - рівною внутрішньому периметру приміщення, визначеному за аналогічним по плануванню приміщенням у будівлі.

Розподіл між споживачами загального обсягу спожитої у будівлі/будинку теплової енергії на опалення здійснюється відповідно до розділів III, IV цієї Методики.

3. Загальний обсяг спожитої гарячої води у будівлі/будинку ($V^{\text{гвп}}_{\text{буд}}$) складається з обсягів відповідно до наступної формули:

$$V_{\text{буд}}^{\text{ГВП}} = \sum_j V_{\text{пр.}j}^{\text{ліч.ГВП}} + \sum_i V_{\text{пр.}i}^{\text{б.обл.ГВП}} + V_{\text{з.б.п}}^{\text{ліч.ГВП}} + V_{\text{вит}}^{\text{ГВП}} + V_{\text{н.бал}}^{\text{ГВП}}, \text{ м}^3, \quad (4),$$

- де:
- $\sum_j V_{\text{пр.}j}^{\text{ліч.ГВП}}$ - сумарний обсяг спожитої гарячої води у j -их приміщеннях, визначений за показаннями вузлів розподільного обліку, м^3 ;
 - $\sum_i V_{\text{пр.}i}^{\text{б.обл.ГВП}}$ - сумарний обсяг спожитої гарячої води у i -их приміщеннях, які не оснащені вузлами розподільного обліку, м^3 ;
 - $V_{\text{з.б.п}}^{\text{ліч.ГВП}}$ - обсяг гарячої води, витраченої на загальнобудинкові потреби, визначений за показаннями вузла розподільного обліку або на підставі договору з виконавцем комунальних послуг на ці цілі, м^3 ;
 - $V_{\text{вит}}^{\text{ГВП}}$ - обсяг витоку гарячої води із внутрішньобудинкових мереж ГВП, який стався з вини особи, яку встановлено, м^3 . За відсутності витоків приймають $V_{\text{вит}}^{\text{ГВП}} = 0$;
 - $V_{\text{н.бал}}^{\text{ГВП}}$ - обсяг небалансу споживання гарячої води, що є різниця між показаннями вузла комерційного обліку та обсягом гарячої води, визначеним як сума показань вузлів розподільного обліку у будівлі/будинку, усі приміщення якої оснащені вузлами розподільного обліку, м^3 .

Розподіл між споживачами загального обсягу спожитої у будівлі/будинку гарячої води здійснюється відповідно до [розділу IX](#) цієї Методики.

4. Загальний обсяг теплової енергії, спожитої у будівлі/будинку на ГВП ($Q_{\text{буд}}^{\text{ГВП}}$) складається з обсягу теплової енергії, витраченої на приготування гарячої води ($Q_{\text{приг}}^{\text{ГВП}}$), та обсягу теплової енергії, витраченої на забезпечення функціонування внутрішньобудинкової системи ГВП ($Q_{\text{ф.с}}^{\text{ГВП}}$), відповідно до формули:

$$Q_{\text{буд}}^{\text{ГВП}} = Q_{\text{приг}}^{\text{ГВП}} + Q_{\text{ф.с}}^{\text{ГВП}}, \text{ Гкал}, \quad (5),$$

- де:
- $Q_{\text{приг}}^{\text{ГВП}}$ - обсяг теплової енергії, витраченої на приготування гарячої води, Гкал;
 - $Q_{\text{ф.с}}^{\text{ГВП}}$ - обсяг теплової енергії, витраченої на забезпечення функціонування внутрішньобудинкової системи ГВП, Гкал.

Визначення обсягу теплової енергії, витраченої на приготування гарячої води, та визначення і розподіл обсягу теплової енергії, витраченої на забезпечення функціонування внутрішньобудинкової системи ГВП, здійснюється відповідно до [розділу V](#) цієї Методики.

5. Загальний обсяг спожитої у будівлі/будинку холодної води ($V^{в.п.}_{буд}$) складається із обсягу холодної води, спожитої споживачами у приміщеннях будівлі/будинку ($V^{х.в.}_{буд}$), та обсягу холодної води, що була витрачена на приготування гарячої води ($V^{х.в.}_{гвп.буд}$), у разі її приготування в індивідуальному тепловому пункті або автономній теплогенеруючій/когенеруючій установці будівлі/будинку, відповідно до формули:

$$V^{в.п.}_{буд} = V^{х.в.}_{буд} + V^{х.в.}_{гвп.буд}, \text{ м}^3, \quad (6)$$

де: $V^{х.в.}_{буд}$ - обсяг холодної води, спожитої споживачами у приміщеннях будівлі/будинку, м^3 ;

$V^{х.в.}_{гвп.буд}$ - обсяг холодної води, що була витрачена на приготування гарячої води, у разі її приготування в індивідуальному тепловому пункті або автономній теплогенеруючій/когенеруючій установці будівлі/будинку, м^3 .

При приготуванні гарячої води поза межами будівлі/будинку $V^{х.в.}_{гвп.буд} = 0$.

Обсяг холодної води, спожитої споживачами у приміщеннях будівлі/будинку ($V^{х.в.}_{буд}$), складається з обсягів відповідно до наступної формули:

$$V^{х.в.}_{буд} = \sum_j V^{ліч.х.в.}_{пр.j} + \sum_i V^{б.обл.х.в.}_{пр.i} + V^{ліч.х.в.}_{з.б.п} + V^{х.в.}_{вит} + V^{х.в.}_{н.бал}, \text{ м}^3, \quad (7)$$

де: $\sum_j V^{ліч.х.в.}_{пр.j}$ - сумарний обсяг спожитої холодної води у j -их приміщеннях, визначений за показаннями вузлів розподільного обліку, м^3 ;

$\sum_i V^{б.обл.х.в.}_{пр.i}$ - сумарний обсяг спожитої холодної води в i -их приміщеннях, які не оснащені вузлами розподільного обліку, м^3 ;

$V^{ліч.х.в.}_{з.б.п}$ - обсяг холодної води, витраченої на загальнобудинкові потреби, визначений за показаннями вузлів розподільного обліку або на підставі договору з виконавцем комунальних послуг на ці цілі, м^3 ;

$V^{х.в.}_{вит}$ - обсяг витоку холодної води із внутрішньобудинкових мереж централізованого водопостачання (або із мереж системи автономного водопостачання), який стався з вини особи, яку встановлено, м^3 . За відсутності витоків приймають $V^{х.в.}_{вит} = 0$;

$V^{х.в.}_{н.бал}$ - обсяг небалансу споживання холодної води, що є різниця між показаннями вузла комерційного обліку та обсягом холодної води, визначеним як сума показань вузлів розподільного обліку у

будівлі/будинку, усі приміщення якої оснащені вузлами розподільного обліку, м³.

Розподіл між споживачами загального обсягу спожитої холодної води у будівлі/будинку здійснюється відповідно до розділу X цієї Методики.

III. Визначення та розподіл між споживачами обсягу спожитої у будівлі/будинку теплової енергії на опалення житлових та нежитлових приміщень

1. Загальний обсяг спожитої у будівлі/будинку теплової енергії на опалення житлових та нежитлових приміщень у розрахунковому періоді ($Q_{\text{буд}}^{\text{оп}}$) визначається так:

за показаннями вузла комерційного обліку теплової енергії (теплолічильника) за його наявності;

розрахунковим методом у разі тимчасового виходу з ладу або втрати вузла комерційного обліку ($Q_{\text{буд,розр}}^{\text{оп}}$) відповідно до розділу XI цієї Методики;

розрахунковим методом у разі відсутності вузла комерційного обліку за нормою споживання теплової енергії у будівлі/будинку. Такий обсяг споживання теплової енергії у будівлі/будинку підлягає щомісячному коригуванню виконавцем за фактичною кількістю годин постачання теплової енергії та фактичною середньомісячною температурою зовнішнього повітря у відповідності до формул 10, 11 цього розділу.

Визначення обсягу спожитої теплової енергії у будівлі/будинку, обладнаній системою автономного теплопостачання, здійснюється за показаннями вузла обліку на виході з автономної теплогенеруючої або когенераційної установки.

2. Норма споживання ($N_{\text{буд}}$) теплової енергії у будівлі/будинку протягом опалювального періоду розраховується як співвідношення нормативного споживання теплової енергії будівлею/будинком за опалювальний період до загальної опалювальної площі будівлі/будинку, та розраховується за формулою:

$$N_{\text{буд}} = \frac{Q_{\text{буд за оп.пер.норм}}}{\Sigma S_{\text{оп.буд}}}, \text{ Гкал/м}^2, \quad (8),$$

де: $Q_{\text{буд за оп.пер.норм}}$ -кількість теплової енергії, спожитої будівлею/будинком за опалювальний період, Гкал;

$\Sigma S_{\text{оп.буд}}$ -загальна опалювальна площа будівлі/будинку, м².

Кількість теплової енергії, спожитої будівлею/будинком за опалювальний період ($Q_{\text{буд за оп.пер.норм}}$) розраховується за наступною формулою:

$$Q_{\text{буд за оп.пер.норм}} = Q_{\text{буд.норм}} * 24 * P_o, \text{ Гкал}, \quad (9),$$

- де: $Q_{\text{буд.норм}}$ -нормативне теплове навантаження будівлі/будинку, Гкал/год;
- 24 -кількість годин роботи системи опалення на добу, год;
- Π_0 -тривалість опалювального періоду (період із середньодобовою температурою повітря ≤ 8 °С) для відповідного населеного пункту, приймається згідно з ДСТУ-Н Б В.1.1-27:2010 «Будівельна кліматологія», доба.

Нормативне теплове навантаження ($Q_{\text{буд.норм}}$) будівлі/будинку розраховується за формулою:

$$Q_{\text{буд.норм}} = Q_{\text{max}} \frac{t_{\text{вн.норм}} - t_{\text{сер.оп.пер}}}{t_{\text{вн.норм}} - t_{\text{мін.оп.пер}}}, \text{ Гкал/год}, \quad (10),$$

- де: Q_{max} -максимальне теплове навантаження будівлі/будинку (яке зазначається у договорі), Гкал/год;
- $t_{\text{вн.норм}}$ нормативна внутрішня температура для:
житлового приміщення, приймається згідно з пунктом 1 розділу VIII цієї Методики, °С - при розрахунках для житлових будинків;
нормативна внутрішня температура для нежитлового приміщення, приймається згідно з державними будівельними нормами, °С - при розрахунках для інших будівель;
- $t_{\text{сер.оп.пер}}$ -середня температура зовнішнього повітря у опалювальному періоді (період із середньодобовою температурою повітря ≤ 8 °С) для відповідного населеного пункту, приймається згідно з ДСТУ-Н Б В.1.1-27:2010 «Будівельна кліматологія», °С;
- $t_{\text{мін.оп.пер}}$ -температура зовнішнього повітря холодного періоду (найхолодніша п'ятиденка забезпеченістю 0,92) для відповідного населеного пункту, приймається згідно з ДСТУ-Н Б В.1.1-27:2010 «Будівельна кліматологія», °С.

Фактичний обсяг спожитої у будівлі/будинку теплової енергії у розрахунковому періоді розраховується за формулою:

$$Q_{\text{буд}}^{\text{оп}} = k_{\text{відкл}} * Q_{\text{буд.норм}} * m_{\text{опал.розр}} * \frac{t_{\text{вн.норм}} - t_{\text{факт}}}{t_{\text{вн.норм}} - t_{\text{норм}}}, \text{ Гкал}, \quad (11),$$

- де: $k_{\text{відкл}}$ - коефіцієнт, що враховує площу приміщень з індивідуальним опаленням у будівлі/будинку;
- $Q_{\text{буд.норм}}$ - нормативне теплове навантаження будинку, Гкал/год;
- $m_{\text{опал.розр}}$ - фактична кількість годин надання послуги з постачання теплової енергії у розрахунковому періоді, год;
- $t_{\text{вн.норм}}$ - нормативна внутрішня температура для:
житлового приміщення, приймається згідно з **пунктом 1** розділу VIII цієї Методики, °С - при розрахунках для житлових будинків;
нормативна внутрішня температура для нежитлового приміщення, приймається згідно з державними будівельними нормами, °С - при розрахунках для інших будівель;
- $t_{\text{факт}}$ - середня місячна фактична температура зовнішнього повітря в розрахунковому періоді за даними Українського гідрометеорологічного центру Державної служби України з надзвичайних ситуацій (далі - УкрГМЦ), °С;
- $t_{\text{норм}}$ - середня місячна температура зовнішнього повітря у розрахунковому періоді для відповідного населеного пункту, приймається згідно з ДСТУ-Н Б В.1.1-27:2010 «Будівельна кліматологія», °С.

Коефіцієнт, що враховує площу приміщень з індивідуальним опаленням у будівлі/будинку ($k_{\text{відкл}}$), розраховується за формулою:

$$k_{\text{відкл}} = 1 - \frac{S_{\text{відкл}}}{\sum S_{\text{оп.буд}}}, \quad (12),$$

де: $S_{\text{відкл}}$ - опалювальна площа приміщень з індивідуальним опаленням у будівлі/будинку, м²;

$\sum S_{\text{оп.буд}}$ - загальна опалювальна площа будівлі/будинку, м².

3. Розподілу підлягають обсяги спожитої у будівлі/будинку теплової енергії на опалення у відповідності до складових формул 1, 2, наведених у **пункті 2** розділу II цієї Методики, залежно від категорії приміщення, надання йому комунальної послуги з постачання теплової енергії на опалення, наявності/відсутності та типу приладів розподільного обліку теплової енергії, дотримання температури повітря в опалюваному приміщенні в нормативно допустимому діапазоні, наявності/відсутності приміщень з індивідуальним опаленням у будівлі/будинку.

Визначення та розподіл обсягу спожитої у будівлі/будинку теплової енергії на загальнобудинкові потреби опалення ($Q_{з.б.п}^{оп}$) здійснюється згідно з розділом IV цієї Методики.

Для приміщень з індивідуальним опаленням та окремих приміщень з транзитними мережами опалення, окрім визначеної частки спожитої у будівлі/будинку теплової енергії на загальнобудинкові потреби опалення, здійснюється розподіл теплової енергії, що надходить у ці приміщення від транзитних ділянок трубопроводів внутрішньобудинкових систем опалення та ГВП, що прокладені у цих приміщеннях ($Q_{відкл.пр}$).

Для опалюваного приміщення, оснащеного приладом (приладами) розподільного обліку теплової енергії, крім обсягу теплової енергії, визначеного на підставі його/їх показань, донараховується обсяг теплової енергії $Q_{пр.і}^{дон}$ або $Q_{пр.г}^{дон}$, якщо фактичне споживання теплової енергії у такому приміщенні менше мінімальної частки середнього питомого споживання, яка визначається відповідно до пунктів 1-3 розділу VI цієї Методики.

Обсяг спожитої теплової енергії приміщеннями споживачів без засобів обліку теплової енергії зменшується на суму донарахованих обсягів теплової енергії споживачам, приміщення яких оснащені приладами розподільного обліку теплової енергії, та розподіляється пропорційно до їх загальних/опалюваних площ/об'ємів.

На сумарний обсяг зменшення теплової енергії на опалення ($Q_{пр.і}^{прет}$), розрахований для приміщень, не оснащених приладами розподільного обліку теплової енергії, температура внутрішнього повітря в яких не відповідає нормативним показникам та за наявності обґрунтованої претензії щодо кількості та/або якості наданої послуги, донараховується обсяг спожитої теплової енергії:

для приміщення споживача (споживачів), якщо встановлено факт його (їх) втручання у внутрішньо-будинкову систему опалення та/або гарячого водопостачання, яка використовується для цілей опалення;

для усіх опалюваних приміщень без обліку, у яких відсутні претензії щодо кількості та/або якості наданої послуги ($Q_{пр.і}^{без прет}$), відповідно до розділу VIII цієї Методики.

Сумарний донарахований обсяг теплової енергії на опалення таким приміщенням має дорівнювати сумарному обсягу зменшення теплової енергії в приміщеннях, де виникли обґрунтовані претензії щодо якості наданої послуги, та розподіляється пропорційно до їх загальних/опалюваних площ/об'ємів.

Для опалюваного приміщення, не оснащеного вузлом розподільного обліку / приладами-розподільувачами теплової енергії, перевіряється дотримання вимоги щодо максимального споживання теплової енергії у такому приміщенні ($Q_{max.і}$), яке визначається відповідно до пункту 4 розділу VI цієї Методики.

Для окремих споживачів у наріжних квартирах (приміщеннях), квартирах (приміщеннях), розташованих на перших і останніх поверхах будівель, де налічуються два або більше споживачів, можуть бути встановлені поправкові коефіцієнти для розподілу обсягу спожитої теплової енергії на опалення у будівлі/будинку у відповідності до розділу VII цієї Методики.

4. У разі, якщо приміщення всіх споживачів у будівлі/будинку оснащені вузлами розподільного обліку теплової енергії, то обсяг спожитої теплової енергії на опалення j-го опалюваного приміщення визначається на підставі показань відповідного вузла розподільного обліку ($Q_{пр.і}^{т.ліч}$) з врахуванням частки обсягу спожитої теплової енергії на загальнобудинкові потреби опалення будівлі/будинку ($Q_{з.п.б}^{оп}$), що визначається пропорційно до загальних/опалювальних площ/об'ємів цих приміщень, та враховуючи вимоги розділів VI, VIII цієї Методики.

5. Розподіл теплової енергії у будівлі/будинку, у якій приміщення не оснащені приладами розподільного обліку теплової енергії:

1) для будівлі/будинку, незалежно від наявності або відсутності вузла комерційного обліку теплової енергії, у якій/якому відсутні приміщення з індивідуальним опаленням та окремі приміщення з транзитними мережами опалення, та усі приміщення не оснащені приладами розподільного обліку теплової енергії, обсяг спожитої у будівлі/будинку теплової енергії на загальнобудинкові потреби опалення визначається разом з обсягом спожитої теплової енергії на опалення цих приміщень.

Розподілений обсяг для i-го опалюваного приміщення, не оснащеного приладом розподільного обліку теплової енергії, розраховується з урахуванням вимог розділів VII, VIII цієї Методики за формулою:

$$Q_{пр.і}^{б.обл} = Q_{буд}^{оп} * \frac{S_{пр.і}}{\sum_i S_{пр.і}}, \text{ Гкал}, \quad (13),$$

де: $Q_{буд}^{оп}$ - фактичний обсяг спожитої у будівлі/будинку теплової енергії у розрахунковому періоді, Гкал;

$S_{пр.і}$ - площа i-го опалюваного приміщення, не оснащеного приладами розподільного обліку теплової енергії, м²;

$\sum_i S_{пр.і}$ - загальна опалювальна площа i-их опалюваних приміщень у будівлі/будинку, не оснащених приладами розподільного обліку теплової енергії, які є самостійними об'єктами нерухомого майна, або об'єктами нерухомого майна у завершеній будівництвом будівлі, право власності на які не зареєстровано, м²;

2) для будівлі/будинку, у якій/якому є приміщення з індивідуальним опаленням та/або окремі приміщення з транзитними мережами опалення, обсяг розподіленої теплової енергії на опалення i-го опалюваного приміщення, не оснащеного приладами розподільного обліку теплової енергії, розраховується з урахуванням вимог розділів VII, VIII цієї Методики за формулою:

$$Q_{пр.і}^{б.обл} = (Q_{буд}^{оп} - Q_{з.б.п}^{оп} - \sum_i Q_{відкл.і}) * \frac{S_{пр.і}}{\sum_i S_{пр.і}} + Q_{з.б.п}^{оп} * \frac{S_{пр.і}}{\sum S_{оп.пр}}, \text{ Гкал}, \quad (14),$$

- де: $Q_{\text{буд}}^{\text{оп}}$ - фактичний обсяг спожитої у будівлі/будинку теплової енергії у розрахунковому періоді, Гкал;
- $Q_{\text{з.б.п}}^{\text{оп}}$ - обсяг спожитої теплової енергії на загальнобудинкові потреби опалення будівлі/будинку у розрахунковому періоді, Гкал;
- $\sum_i Q_{\text{відкл.і}}$ - сумарний обсяг спожитої теплової енергії у розрахунковому періоді на опалення приміщень з індивідуальним опаленням та/або окремих приміщень з транзитними мережами опалення, через які прокладені транзитні трубопроводи внутрішньобудинкової системи опалення, Гкал;
- $S_{\text{пр.і}}$ - площа i -го опалюваного приміщення, не оснащеного приладами розподільного обліку теплової енергії, м²;
- $\sum_i S_{\text{пр.і}}$ - загальна опалювальна площа i -их опалюваних приміщень у будівлі/будинку, не оснащених приладами розподільного обліку теплової енергії, які є самостійними об'єктами нерухомого майна, або об'єктами нерухомого майна у завершеній будівництвом будівлі, право власності на які не зареєстровано, м²;
- $\sum S_{\text{оп.пр}}$ - площа усіх опалювальних приміщень у будівлі/будинку (включаючи приміщення з індивідуальним опаленням та/або окремі приміщення з транзитними мережами опалення), окрім МЗК та допоміжних приміщень, м².

Обсяг розподіленої теплової енергії на опалення приміщення з індивідуальним опаленням або окремого приміщення з транзитними мережами опалення розраховується за формулою:

$$Q_{\text{відкл.пр}} = Q_{\text{відкл.і}} + Q_{\text{з.б.п}}^{\text{оп}} * \frac{S_{\text{відкл.пр.і}}}{\sum S_{\text{оп.пр}}}, \text{ Гкал}, \quad (15),$$

- де: $Q_{\text{відкл.і}}$ - обсяг спожитої теплової енергії у розрахунковому періоді на опалення приміщення з індивідуальним опаленням або окремого приміщення з транзитними мережами опалення, через яке прокладені транзитні трубопроводи внутрішньобудинкової системи опалення, Гкал;
- $Q_{\text{з.б.п}}^{\text{оп}}$ - обсяг спожитої теплової енергії на загальнобудинкові потреби опалення будівлі/будинку у розрахунковому періоді, Гкал;

- $S_{\text{відкл.пр.і}}$ - площа приміщення з індивідуальним опаленням або окремого приміщення з транзитними мережами опалення, через яке прокладені транзитні трубопроводи внутрішньобудинкової системи опалення, м²;
- $\Sigma S_{\text{оп.пр}}$ - площа усіх опалювальних приміщень у будівлі/будинку (включаючи приміщення з індивідуальним опаленням та/або окремі приміщення з транзитними мережами опалення), окрім МЗК та допоміжних приміщень, м².

6. У будівлі/будинку, у якій/якому частина приміщень оснащена приладами розподільного обліку теплової енергії, а решта приміщень не оснащена такими приладами, наявні приміщення з індивідуальним опаленням та/або окремі приміщення з транзитними мережами опалення, обсяг спожитої теплової енергії розподіляється:

на опалення j -го опалюваного приміщення, оснащеного вузлом розподільного обліку ($Q_{\text{пр.}j}^{\text{т.ліч}}$), визначається на підставі показань відповідного вузла розподільного обліку з врахуванням частки обсягу спожитої теплової енергії на загальнобудинкові потреби опалення будівлі/будинку ($Q_{\text{з.б.п}}^{\text{оп}}$), що визначається пропорційно до загальних/опалювальних площ/об'ємів цих приміщень, та враховуючи вимоги розділів VI, VIII цієї Методики;

на опалення приміщення з індивідуальним опаленням або окремого приміщення з транзитними мережами опалення за формулою 15 цього розділу;

на опалення i -го опалюваного приміщення, не оснащеного приладами розподільного обліку теплової енергії ($Q_{\text{пр.}i}^{\text{б.обл}}$), розраховується за формулою:

$$Q_{\text{пр.}i}^{\text{б.обл}} = (Q_{\text{буд}}^{\text{оп}} - \sum_j Q_{\text{пр.}j}^{\text{т.ліч}} - \sum_j Q_{\text{пр.}j}^{\text{дон}} - Q_{\text{з.б.п}}^{\text{оп}} - \sum_i Q_{\text{відкл.}i}) * \left(\frac{S_{\text{пр.}i}}{\sum_i S_{\text{пр.}i}} + Q_{\text{з.б.п}}^{\text{оп}} * \frac{S_{\text{пр.}i}}{\sum S_{\text{оп.пр}}} \right), \text{ Гкал}, \quad (16),$$

де: $Q_{\text{буд}}^{\text{оп}}$ - фактичний обсяг спожитої у будівлі/будинку теплової енергії у розрахунковому періоді, Гкал;

$\sum_j Q_{\text{пр.}j}^{\text{т.ліч}}$ - сумарний обсяг спожитої теплової енергії на опалення j -их опалюваних приміщень, що оснащені вузлами розподільного обліку теплової енергії, Гкал;

$\sum_j Q_{\text{пр.}j}^{\text{дон}}$ - сумарний обсяг спожитої теплової енергії на опалення j -их опалюваних приміщень, донарахований до мінімальної частки середнього питомого споживання, Гкал;

$Q_{з.б.п}^{оп}$	- обсяг спожитої теплової енергії на загальнобудинкові потреби опалення будівлі/будинку у розрахунковому періоді, Гкал;
$\sum_i Q_{відкл.і}$	- сумарний обсяг спожитої теплової енергії у розрахунковому періоді на опалення приміщень з індивідуальним опаленням та/або окремих приміщень з транзитними мережами опалення, через які прокладені транзитні трубопроводи внутрішньобудинкової системи опалення, Гкал;
$S_{пр.і}$	- площа i -го опалюваного приміщення, не оснащеного приладами розподільного обліку теплової енергії, м ² ;
$\sum_i S_{пр.і}$	- загальна опалювальна площа i -их опалюваних приміщень у будівлі/будинку, не оснащених приладами розподільного обліку теплової енергії, які є самостійними об'єктами нерухомого майна, або об'єктами нерухомого майна у завершеній будівництвом будівлі, право власності на які не зареєстровано, м ² ;
$\sum S_{оп.пр}$	- площа усіх опалювальних приміщень у будівлі/будинку (включаючи приміщення з індивідуальним опаленням та/або окремі приміщення з транзитними мережами опалення), окрім МЗК та допоміжних приміщень, м ² .

Після визначення обсягу спожитої теплової енергії на опалення i -го опалюваного приміщення, не оснащеного приладами розподільного обліку теплової енергії, цей обсяг перевіряється на дотримання вимоги щодо максимального споживання обсягу теплової енергії на опалення приміщення без приладу обліку у відповідності до [пункту 4](#) розділу VI цієї Методики.

До визначеного обсягу спожитої теплової енергії на опалення i -го опалюваного приміщення, не оснащеного приладами розподільного обліку теплової енергії, за наявності обґрунтованої претензії щодо кількості та/або якості наданої послуги від інших споживачів, може бути донарахований обсяг спожитої теплової енергії у відповідності до [розділу VIII](#) цієї Методики.

7. Якщо на день набрання чинності [Законом України](#) «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання» 100 відсотків самостійних об'єктів нерухомого майна у будівлі/будинку було оснащено вузлами розподільного обліку витрат теплоносія (засобами обліку гарячої води) у системі опалення, встановленими відповідно до будівельних норм та проектною документації, то вони використовуються для цілей розподільного обліку.

Цей метод розподілу не застосовується, якщо у будівлі/будинку є хоча б одне опалюване приміщення, оснащене вузлом розподільного обліку теплової енергії

(теплотлічильником), або приміщення, не оснащені вузлами розподільного обліку витрати теплоносія (засобами обліку гарячої води), або приміщення з індивідуальним опаленням.

Опалюване приміщення, оснащене вузлами розподільного обліку витрати теплоносія (у разі обліку теплової енергії у гарячій воді), з наявним у будівлі/будинку хоча б одним опалюваним приміщенням, оснащеним вузлом розподільного обліку теплової енергії, приміщенням, не оснащеним приладом обліку, або приміщенням з індивідуальним опаленням вважається приміщенням без розподільного обліку теплової енергії до дати його оснащення вузлом розподільного обліку теплової енергії або приладами-розподільювачами теплової енергії.

При здійсненні розподілу теплової енергії між приміщеннями, оснащеними вузлами розподільного обліку витрати теплоносія (у разі обліку теплової енергії у гарячій воді), застосовуються ті самі правила донарахування обсягу теплової енергії, що і для приміщень, оснащених вузлами розподільного обліку теплової енергії, відповідно до розділів VI, VIII цієї Методики.

Обсяг спожитої теплової енергії на опалення j -го опалюваного приміщення, оснащеного вузлом розподільного обліку витрати теплоносія (у разі обліку теплової енергії у гарячій воді) ($Q_{пр,j}^{ліч}$), визначається за показаннями цього вузла ($V_{пр,j}^{ліч}$) та розраховується за формулою:

$$Q_{пр,j}^{ліч} = Q_{буд}^{оп} * \frac{V_{пр,j}^{ліч}}{\sum V_{пр,j}^{ліч}}, \text{ Гкал}, \quad (17),$$

де: $Q_{буд}^{оп}$ - фактичний обсяг спожитої у будівлі/будинку теплової енергії у розрахунковому періоді, Гкал;

$V_{пр,j}^{ліч}$ - обсяг теплоносія за показаннями вузла розподільного обліку витрати теплоносія (у разі обліку теплової енергії у гарячій воді) j -го опалюваного приміщення, м³;

$\sum V_{пр,j}^{ліч}$ - сумарний обсяг теплоносія за показаннями вузлів розподільного обліку витрати теплоносія (у разі обліку теплової енергії у гарячій воді) j -их опалюваних приміщень, м³.

8. Розподіл теплової енергії у будівлі/будинку, опалювані прилади у приміщеннях якої оснащені приладами-розподільювачами теплової енергії, відбувається у відповідності до таких вимог:

1) прилади-розподільювачі теплової енергії, на підставі показань яких здійснюється розподіл теплової енергії у будівлі/будинку, мають застосовуватись на опалювальних приладах згідно з ДСТУ EN 834:2017 «Вимірювачі витрат тепла для визначення тепловіддачі кімнатних опалювальних батарей. Прилади з електроживленням» або ДСТУ EN 835:2007 «Вимірювачі витрат тепла для визначення тепловіддачі кімнатних

опалювальних батарей. Прилади випаровувального типу без електроживлення» та бути оснащені системою дистанційного зняття показань;

2) у будівлі/будинку, у якій/якому наявні приміщення, що оснащені вузлами розподільного обліку, та у решті опалюваних приміщень не менше половини опалювальних приладів оснащено приладами-розподільвачами теплової енергії та наявні приміщення, які не оснащені приладами розподільного обліку теплової енергії, то:

обсяг спожитої теплової енергії на опалення j -го опалюваного приміщення, оснащеного вузлом розподільного обліку теплової енергії ($Q_{\text{пр.}j}^{\text{т.ліч}}$), визначається на підставі показань відповідного вузла розподільного обліку з врахуванням частки обсягу спожитої теплової енергії на загальнобудинкові потреби опалення будівлі/будинку ($Q_{\text{з.б.п}}^{\text{оп}}$), що визначається пропорційно до загальної/опалювальної площі/об'єму приміщення, та враховуючи вимоги розділів VI, VIII цієї Методики;

обсяг спожитої теплової енергії на опалення приміщення з індивідуальним опаленням та/або окремого приміщення з транзитними мережами опалення за формулою 15 цього розділу;

питомий обсяг спожитої теплової енергії на опалення усіх g -их опалюваних приміщень, опалювальні прилади у яких оснащені приладами-розподільвачами теплової енергії, та i -их приміщень, не оснащених приладами розподільного обліку теплової енергії ($q^{\text{пр-роз}}$), розраховується за формулою:

$$q^{\text{пр-роз}} = \left(Q_{\text{буд}}^{\text{оп}} - \sum_j Q_{\text{пр.}j}^{\text{т.ліч}} - Q_{\text{з.б.п}}^{\text{оп}} - \sum_i Q_{\text{відкл.}i} \right) / \left(\sum_g S_{\text{пр.}g}^{\text{пр-роз}} + \sum_i S_{\text{пр.}i}^{\text{б.обл}} \right), \text{ Гкал/М}^2, \quad (18),$$

- де: $Q_{\text{буд}}^{\text{оп}}$ - фактичний обсяг спожитої у будівлі/будинку теплової енергії у розрахунковому періоді, Гкал;
- $\sum_j Q_{\text{пр.}j}^{\text{т.ліч}}$ - сумарний обсяг спожитої теплової енергії на опалення j -их опалюваних приміщень, що оснащені вузлами розподільного обліку теплової енергії, Гкал;
- $Q_{\text{з.б.п}}^{\text{оп}}$ - обсяг спожитої теплової енергії на загальнобудинкові потреби опалення будівлі/будинку у розрахунковому періоді, Гкал;
- $\sum_i Q_{\text{відкл.}i}$ - сумарний обсяг спожитої теплової енергії у розрахунковому періоді на опалення приміщень з індивідуальним опаленням та/або окремих приміщень з транзитними мережами опалення, через які прокладені транзитні трубопроводи внутрішньобудинкової системи опалення, Гкал;

$\sum_g S_{\text{пр.}g}^{\text{пр-роз}}$ - загальна площа g -их опалюваних приміщень, оснащених приладами-розподільвачами теплової енергії, м²;

$\sum_i S_{\text{пр.}i}^{\text{б.обл}}$ - загальна площа i -их опалюваних приміщень, не оснащених приладами розподільного обліку теплової енергії, м²;

обсяг спожитої теплової енергії на опалення i -го опалюваного приміщення, не оснащеного приладами розподільного обліку теплової енергії ($Q_{\text{пр.}i}^{\text{б.обл}}$), розраховується з урахуванням вимог розділів VII, VIII цієї Методики за формулою:

$$Q_{\text{пр.}i}^{\text{б.обл}} = k_{\text{пр-роз}} * q^{\text{пр-роз}} * S_{\text{пр.}i} + Q_{\text{з.б.п}}^{\text{оп}} * \frac{S_{\text{пр.}i}}{\sum S_{\text{оп.пр}}}, \text{ Гкал}, \quad (19),$$

де: $k_{\text{пр-роз}}$ - коефіцієнт, що враховує площу опалювальних приміщень, не оснащених приладами розподільного обліку теплової енергії; $k_{\text{пр-роз}} = 2$, якщо площа таких приміщень не більше ніж 25 % від площі усіх опалювальних приміщень у будівлі/будинку (не включаючи площ приміщень з індивідуальним опаленням та/або окремих приміщень з транзитними мережами опалення, площ приміщень, що оснащені вузлами розподільного обліку теплової енергії, а також площ МЗК та допоміжних приміщень); та $k_{\text{пр-роз}} = 1,5$ - якщо площа таких приміщень більше, ніж 25 %;

$q^{\text{пр-роз}}$ - питомий обсяг спожитої теплової енергії на опалення усіх g -их опалюваних приміщень, опалювальні прилади у яких оснащені приладами-розподільвачами теплової енергії, та i -их приміщень, не оснащених приладами розподільного обліку теплової енергії, Гкал/м²;

$Q_{\text{з.б.п}}^{\text{оп}}$ - обсяг спожитої теплової енергії на загальнобудинкові потреби опалення будівлі/будинку у розрахунковому періоді, Гкал;

$S_{\text{пр.}i}$ - площа i -го опалюваного приміщення, не оснащеного приладами розподільного обліку теплової енергії, м²;

$\sum S_{\text{оп.пр}}$ - площа усіх опалювальних приміщень у будівлі/будинку (включаючи приміщення з індивідуальним опаленням та/або окремі приміщення з транзитними мережами опалення), окрім МЗК та допоміжних приміщень, м²;
обсяг спожитої теплової енергії у g -му опалюваному приміщенні, оснащеному приладами-розподільвачами теплової енергії

$(Q_{пр.g}^{пр-роз})$, визначається в декілька етапів:

на першому етапі визначається обсяг спожитої теплової енергії у g -му опалюваному приміщенні, оснащеному приладами-

розподільвачами теплової енергії ($Q_{пр.g}^{пр-роз без донар}$), за

показаннями приладів-розподільвачів відповідно до формули:

$$Q_{пр.g}^{пр-роз без донар} = (Q_{буд}^{оп} - \sum_j Q_{пр.j}^{т.ліч} - Q_{з.б.п}^{оп} - \sum_i Q_{відкл.i} - \sum_j Q_{пр.j}^{б.обл}) * \frac{N_{пр.g}}{\sum_g N_{пр.g}}, \text{ Гкал}, \quad (20),$$

- де: $Q_{буд}^{оп}$ - фактичний обсяг спожитої у будівлі/будинку теплової енергії у розрахунковому періоді, Гкал;
- $\sum_j Q_{пр.j}^{т.ліч}$ - сумарний обсяг спожитої теплової енергії на опалення j -их опалюваних приміщень, що оснащені вузлами розподільного обліку теплової енергії, Гкал;
- $Q_{з.б.п}^{оп}$ - обсяг спожитої теплової енергії на загальнобудинкові потреби опалення будівлі/будинку у розрахунковому періоді, Гкал;
- $\sum_i Q_{відкл.i}$ - сумарний обсяг спожитої теплової енергії у розрахунковому періоді на опалення приміщень з індивідуальним опаленням та/або окремих приміщень з транзитними мережами опалення, через які прокладені транзитні трубопроводи внутрішньобудинкової системи опалення, Гкал;
- $\sum_j Q_{пр.j}^{б.обл}$ - сумарний обсяг спожитої теплової енергії на опалення i -их опалюваних приміщень, не оснащених приладами розподільного обліку теплової енергії, Гкал;
- $N_{пр.g}$ - сума показань приладів-розподільвачів теплової енергії у g -му опалюваному приміщенні, опалювальні прилади якого оснащені приладами-розподільвачами теплової енергії, одиниця вимірювання;
- $\sum_g N_{пр.g}$ - сума показань приладів-розподільвачів теплової енергії у всіх g -их опалюваних приміщеннях, опалювальні прилади яких оснащені приладами-розподільвачами теплової енергії, одиниця вимірювання;
на другому етапі у кожному розрахунковому періоді протягом опалювального періоду перевіряється дотримання вимоги щодо

мінімального споживання теплової енергії в опалюваних приміщеннях, оснащених приладами-розподільвачами теплової енергії. При перевірці спожитий опалюваним приміщенням обсяг теплової енергії на опалення приміщення, визначений за показаннями приладів-розподільвачів ($Q_{пр.g}^{пр-роз без донар}$), порівнюється з мінімальною часткою середнього питомого споживання теплової енергії. У разі недотримання цієї вимоги опалюваному приміщенню донараховується обсяг теплової енергії ($Q_{пр.g}^{дон}$) відповідно до формули 33 розділу VI цієї Методики.

Визначений сумарний донарахований таким приміщенням обсяг теплової енергії повинен бути відрахованим від обсягу теплової енергії в опалюваних приміщеннях ($Q_{пр.g}^{пр-роз кориг}$), оснащених приладами-розподільвачами теплової енергії, в яких дотримано вимоги щодо мінімального споживання, пропорційно до показань їх приладів-розподільвачів теплової енергії. Визначений сумарний донарахований обсяг теплової енергії повинен дорівнювати сумарному відрахованому обсягу теплової енергії;

на третьому етапі обсяг спожитої теплової енергії у g-му опалюваному приміщенні, оснащеному приладами-розподільвачами теплової енергії ($Q_{пр.g}^{пр-роз}$), визначається за формулою:

$$Q_{пр.g}^{пр-роз} = Q_{пр.g}^{пр-роз кориг} + Q_{з.б.п}^{оп} * \frac{S_{пр.g}^{пр-роз}}{\sum S_{оп.пр}}, \text{ Гкал}, \quad (21),$$

де: $Q_{пр.g}^{пр-роз кориг}$ - скоригований обсяг спожитої теплової енергії у g-му опалюваному приміщенні, оснащеному приладами-розподільвачами теплової енергії, з врахуванням донарахованого або відрахованого у ньому обсягу споживання;

$Q_{з.б.п}^{оп}$ - обсяг спожитої теплової енергії на загальнобудинкові потреби опалення будівлі/будинку у розрахунковому періоді, Гкал;

$S_{пр.g}^{пр-роз}$ - площа g-го опалюваного приміщення, оснащеного приладами-розподільвачами теплової енергії, м²;

$\sum S_{оп.пр}$ - площа усіх опалювальних приміщень у будівлі/будинку (включаючи приміщення з індивідуальним опаленням та/або окремі приміщення з транзитними мережами опалення), окрім МЗК та допоміжних приміщень, м²;

3) у разі, якщо частина опалюваних приміщень оснащена вузлами розподільного обліку, а в решті опалюваних приміщень усі опалювальні прилади оснащені приладами-розподільвачами теплової енергії, то обсяг спожитої теплової енергії на опалення j-го опалюваного приміщення, оснащеного вузлом розподільного обліку ($Q_{пр.j}^{ліч}$),

визначається на підставі показань відповідного вузла розподільного обліку з врахуванням частки обсягу спожитої теплової енергії на загальнобудинкові потреби опалення будівлі/будинку ($Q_{з.п.б}^{оп}$), що визначається пропорційно до загальної/опалювальної площі/об'єму приміщення, та враховуючи вимоги розділів VI, VIII цієї Методики.

Обсяг спожитої теплової енергії в g -му опалюваному приміщенні, опалювальні прилади якого оснащені приладами-розподільвачами теплової енергії ($Q_{пр.г}^{пр-роз}$), розраховується з урахуванням вимог розділів VI, VIII цієї Методики за формулою:

$$Q_{пр.г}^{пр-роз} = (Q_{буд}^{оп} - \sum_j Q_{пр.г}^{т.ліч} - \sum_j Q_{пр.г}^{дон} - Q_{з.б.п}^{оп} - \sum_i Q_{відкл.і}) * \frac{N_{пр.г}}{\sum_g N_{пр.г}} + Q_{з.б.п}^{оп} * \frac{S_{пр-роз}}{\sum S_{оп.пр}}, \text{ Гкал}, \quad (22),$$

- де: $Q_{буд}^{оп}$ - фактичний обсяг спожитої у будівлі/будинку теплової енергії у розрахунковому періоді, Гкал;
- $\sum_j Q_{пр.г}^{т.ліч}$ - сумарний обсяг спожитої теплової енергії на опалення j -их опалюваних приміщень, що оснащені вузлами розподільного обліку теплової енергії, Гкал;
- $\sum_j Q_{пр.г}^{дон}$ - сумарний обсяг спожитої теплової енергії на опалення j -их опалюваних приміщень, донарахований до мінімальної частки середнього питомого споживання, Гкал;
- $Q_{з.б.п}^{оп}$ - обсяг спожитої теплової енергії на загальнобудинкові потреби опалення будівлі/будинку у розрахунковому періоді, Гкал;
- $\sum_i Q_{відкл.і}$ - сумарний обсяг спожитої теплової енергії у розрахунковому періоді на опалення приміщень з індивідуальним опаленням та/або окремих приміщень з транзитними мережами опалення, через які прокладені транзитні трубопроводи внутрішньобудинкової системи опалення, Гкал;
- $N_{пр.г}$ - сума показань приладів-розподільвачів теплової енергії у g -му опалюваному приміщенні, опалювальні прилади якого оснащені приладами-розподільвачами теплової енергії, одиниця вимірювання;
- $\sum_g N_{пр.г}$ - сума показань приладів-розподільвачів теплової енергії у всіх g -их опалюваних приміщеннях, опалювальні прилади яких оснащені приладами-розподільвачами теплової енергії, одиниця вимірювання;

$S_{\text{пр.}g}^{\text{пр-роз}}$ - площа g -го опалюваного приміщення, оснащеного приладами-розподільвачами теплової енергії, м²;

$\sum S_{\text{оп.пр}}$ - площа усіх опалювальних приміщень у будівлі/будинку (включаючи приміщення з індивідуальним опаленням та/або окремі приміщення з транзитними мережами опалення), окрім МЗК та допоміжних приміщень, м².

IV. Визначення та розподіл обсягу спожитої у будівлі/будинку теплової енергії на загальнобудинкові потреби опалення

1. У разі, якщо у будівлі/будинку незалежно від наявності або відсутності вузла комерційного обліку теплової енергії відсутні приміщення з індивідуальним опаленням та окремі приміщення з транзитними мережами опалення, та усі приміщення не оснащені приладами розподільного обліку теплової енергії, то обсяг спожитої у будівлі/будинку теплової енергії на загальнобудинкові потреби опалення окремо не визначається, а входить до загального обсягу спожитої у будівлі/будинку теплової енергії на опалення.

2. Обсяг теплової енергії, витрачений на загальнобудинкові потреби опалення будівлі/будинку, визначається як сума показань вузлів розподільного обліку / приладів-розподільвачів теплової енергії, у разі оснащення ними 100 % МЗК та допоміжних приміщень, та обсягу теплової енергії на забезпечення функціонування внутрішньобудинкової системи опалення.

Обсяг теплової енергії на забезпечення функціонування внутрішньобудинкової системи опалення ($Q_{\text{функ.в.б.с}}^{\text{опал}}$) розраховується за наступною формулою:

$$Q_{\text{функ.в.б.с}}^{\text{опал}} = 0,86 * 10^{-6} * q_{\text{втр.підв}} * l_{\text{підв}} * m_{\text{опал.розр}}, \text{Гкал}, \quad (23),$$

де: $0,86 * 10^{-6}$ -перевідний коефіцієнт одиниць вимірювання фізичних величин, Вт*год у Гкал;

$q_{\text{втр.підв}} = 11 \text{ Вт/м}$ -питомі теплові втрати ізольованих трубопроводів, які прокладаються в підвалах, техпідпіллях, на горищі, Вт/м;
питомі теплові втрати трубопроводів, ізоляція на ділянках яких відсутня або порушена, збільшуються на 100 %;

$l_{\text{підв}}$ -довжина трубопроводів внутрішньобудинкової системи опалення у підвалах, техпідпіллях та на горищах, м;

$m_{\text{опал.розр}}$ -фактична кількість годин надання послуги з постачання теплової енергії у розрахунковому періоді, годин.

3. Якщо приготування теплоносія для потреб опалення відбувається поза межами будівлі/будинку і приміщення всіх споживачів у будівлі/будинку оснащені вузлами розподільного обліку теплової енергії, то обсяг теплової енергії, витрачений на загальнобудинкові потреби опалення будівлі/будинку, визначається як різниця між обсягом теплової енергії, визначеним на підставі показань вузла (вузлів) комерційного обліку, та сумарним обсягом спожитої теплової енергії на опалення житлових/нежитлових приміщень споживачів, що визначається з урахуванням показань вузлів розподільного обліку теплової енергії та мінімального споживання теплової енергії в цих приміщеннях.

4. При постачанні теплової енергії до індивідуального теплового пункту будівлі/будинку та у разі, якщо приміщення всіх споживачів у будівлі/будинку оснащені вузлами розподільного обліку теплової енергії, то обсяг теплової енергії, витрачений на загальнобудинкові потреби опалення будівлі/будинку, визначається як різниця між обсягом теплової енергії, визначеним на підставі показань вузла (вузлів) комерційного обліку теплової енергії, та сумою обсягів: обсягу теплової енергії, витраченої на приготування гарячої води, та сумарного обсягу спожитої теплової енергії на опалення житлових/нежитлових приміщень споживачів, що визначається з урахуванням показань вузлів розподільного обліку теплової енергії та мінімального споживання теплової енергії в цих приміщеннях.

5. У разі відсутності встановлених вузлів розподільного обліку / приладів-розподільовачів теплової енергії у МЗК та допоміжних приміщеннях обсяг теплової енергії, витрачений на загальнобудинкові потреби опалення будівлі/будинку, визначається відповідно до проекту будівлі/будинку або за результатом енергоаудиту. Рішення про застосування (не застосування) результатів енергетичного аудиту приймається співвласниками будівлі/будинку в міжопалювальний період, про що письмово повідомляється виконавець розподілу комунальної послуги.

6. У разі, якщо є відсутнім проект на будівлю/будинок та є наявним результат енергоаудиту, обсяг теплової енергії, витрачений на загальнобудинкові потреби опалення будівлі/будинку, визначається за результатами енергоаудиту. У разі, якщо після проведення енергоаудиту відбулись зміни в системі тепlopостачання будівлі/будинку, то результати енергоаудиту не можуть бути застосовані.

7. У разі відсутності проекту на будівлю/будинок та результатів енергоаудиту обсяг теплової енергії, витрачений на загальнобудинкові потреби опалення, може бути визначений розрахунково за формулою:

$$Q_{з.б.п.}^{оп.проект} = Q_{буд}^{оп} * \frac{S_{мзк та доп.пр}}{\sum S_{оп.буд, без підв}} + Q_{функ.в.б.с}^{опал}, \text{ Гкал}, \quad (24),$$

де: $Q_{буд}^{оп}$ - фактичний обсяг спожитої у будівлі/будинку теплової енергії у розрахунковому періоді, Гкал;

$S_{мзк та доп.пр}$ - загальна площа МЗК та допоміжних приміщень (незалежно від наявності опалювальних приладів) у будівлі/будинку, окрім підвалів, техпідпіль та горищ, м²;

$\Sigma S_{\text{оп.буд.без підв}}$ - загальна опалювальна площа будівлі/будинку, окрім підвалів, техпідпіль та горищ, м²;

$Q_{\text{функ.в.б.с}}^{\text{опал}}$ - обсяг теплової енергії на забезпечення функціонування внутрішньобудинкової системи опалення, Гкал.

У разі відсутності даних щодо загальних площ для розрахунків у відповідності до формули 24 цієї Методики для типових будівель/будинків можуть бути застосовані площі, визначені на базі проектних площ відповідної серії будівлі/будинку.

8. У разі відсутності у виконавця розподілу комунальних послуг даних щодо площ МЗК та допоміжних приміщень та/або даних щодо трубопроводів внутрішньобудинкової системи опалення у підвалах, техпідпільях та на горищах, то обсяг теплової енергії, витрачений на загальнобудинкові потреби опалення ($Q_{\text{з.б.п}}^{\text{оп.проект}}$), може бути визначений спрощено: як частка від загального обсягу споживання теплової енергії на опалення будівлі/будинку ($Q_{\text{буд}}^{\text{оп}}$):

для 1-5 поверхової будівлі/будинку - 25 %;

для 6-10 поверхової будівлі/будинку - 20 %;

для будівлі/будинку вище 10 поверхів - 15 %;

для будівель/будинків комбінованої поверховості - відсоток, визначений як середнє арифметичне значення вищевказаних відсотків в залежності від поверховості частин будівлі/будинку.

9. Визначений розрахунково, спрощено або відповідно до проекту обсяг теплової енергії, витрачений на загальнобудинкові потреби опалення будівлі/будинку ($Q_{\text{з.б.п}}^{\text{оп.проект}}$), повинен бути додатково скорегований із застосуванням коефіцієнту $z_{\text{відкл}}$, що враховує площу приміщень з індивідуальним опаленням у будівлі/будинку.

Обсяг споживання теплової енергії на загальнобудинкові потреби ($Q_{\text{з.б.п}}^{\text{оп}}$) опалення визначається за формулою:

$$Q_{\text{з.б.п}}^{\text{оп}} = z_{\text{відкл}} * Q_{\text{з.б.п}}^{\text{оп.проект}}, \text{ Гкал}, \quad (25),$$

де: $Q_{\text{з.б.п}}^{\text{оп.проект}}$ - визначений розрахунково, спрощено або відповідно до проекту обсяг теплової енергії, витрачений на загальнобудинкові потреби опалення будівлі/будинку, Гкал;

$z_{\text{відкл}}$ - коефіцієнт, що враховує площу приміщень з індивідуальним опаленням у будівлі/будинку та розраховується за формулою:

$$z_{\text{відкл}} = 1 + \frac{S_{\text{відкл}}}{\sum S_{\text{оп.буд}}}, \quad (26),$$

де: $S_{\text{відкл}}$ - опалювальна площа приміщень з індивідуальним опаленням у будівлі/будинку, м²;

$\sum S_{\text{оп.буд}}$ - загальна опалювальна площа будівлі/будинку, м².

10. Для МЗК та допоміжних приміщень не здійснюються донарахування обсягів спожитої теплової енергії, які стосуються претензій щодо кількості та/або якості наданих послуг, споживання обсягу менше мінімальної частки середнього питомого споживання.

11. Якщо проектом на будівлю/будинок було передбачено встановлення приладів опалення у МЗК та допоміжних приміщеннях, але вони були демонтовані, то для забезпечення нормативної температури у цих приміщеннях такі прилади опалення повинні бути відновлені виконавцем послуг з управління багатоквартирним будинком.

12. Обсяг теплової енергії, витрачений на загальнобудинкові потреби опалення будівлі/будинку, розподіляється між усіма власниками (співвласниками) приміщень будівлі/будинку (включаючи приміщення з індивідуальним опаленням та окремі приміщення з транзитними мережами опалення) пропорційно до загальних/опалюваних площ/об'ємів їх житлових/нежитлових приміщень.

V. Визначення та розподіл обсягу теплової енергії, витраченої на приготування гарячої води у будівлі/будинку, на забезпечення функціонування внутрішньобудинкової системи ГВП

1. Обсяг теплової енергії, витраченої на приготування гарячої води ($Q_{\text{приг}}^{\text{ГВП}}$) у будівлі/будинку розраховується за наступною формулою:

$$Q_{\text{приг}}^{\text{ГВП}} = (V_{\text{буд}}^{\text{ГВП}} - V_{\text{відх}}^{\text{ГВП}}) * \rho^{\text{ГВП}} * c * (t^{\text{ГВП}} - t^{\text{х.в}}) * 10^{-3}, \text{ Гкал}, \quad (27),$$

де: $V_{\text{буд}}^{\text{ГВП}}$ - загальний обсяг спожитої гарячої води у будівлі/будинку у розрахунковому періоді, м³;

$V_{\text{відх}}^{\text{ГВП}}$ - обсяг води у приміщеннях споживачів, яка вважається холодною у відповідності до пункту 6 розділу VIII цієї Методики, м³;

$\rho^{\text{ГВП}}$ - густина гарячої води, яка приймається відповідно до зареєстрованої засобом автоматичної реєстрації температури гарячої води, а за його відсутності дорівнює 0,986 т/м³ при температурі 55 °С, крім випадку постачання гарячої води від відкритої системи теплопостачання, за якого густина приймається відповідно до температури теплоносія, що

надходить у будівлю/будинок подавальним трубопроводом протягом розрахункового періоду, т/м³;

c -теплоємність води, що дорівнює 1 ккал/кг;

$t^{гвп}$ -температура гарячої води, що визначається за показаннями автоматичного засобу її реєстрації, а за його відсутності дорівнює 55 °С, крім випадку постачання гарячої води від відкритої системи тепlopостачання, за якого температура приймається відповідно до температури теплоносія, що надходить у будівлю/будинок подавальним трубопроводом протягом розрахункового періоду, °С;

$t^{х.в}$ -температура холодної води, що визначається за показаннями автоматичного засобу її реєстрації, а за його відсутності дорівнює 5 °С в опалювальний період та 15 °С у міжопалювальний період.

2. У разі, якщо приготування гарячої води відбувається у індивідуальному тепловому пункті або автономній теплогенеруючій/когенераційній установці будівлі/будинку, то обсяг теплової енергії, витраченої на забезпечення функціонування внутрішньобудинкової системи ГВП ($Q^{гвп}_{ф.с}$), за наявності циркуляції, визначається:

в міжопалювальний період:

як різниця між показаннями вузла комерційного обліку теплової енергії та обсягом теплової енергії, витраченої на приготування гарячої води ($Q^{гвп}_{приг}$), визначеного у відповідності до [формули 27](#) цієї Методики;

розрахунково у відповідності до [формул 28, 29](#) цієї Методики у разі відсутності, тимчасового виходу з ладу або втраті вузла комерційного обліку теплової енергії; а у разі відсутності у виконавця розподілу комунальних послуг даних щодо трубопроводів внутрішньобудинкової системи ГВП у відповідності до формул 28, 29 цієї Методики - як відсоток $Q^{гвп}_{ф.с} = 20\%$ від обсягу теплової енергії, витраченої на приготування гарячої води ($Q^{гвп}_{приг}$);

в опалювальний період - не визначається ($Q^{гвп}_{ф.с} = 0$), а входить до обсягу споживання теплової енергії на загальнобудинкові потреби опалення.

У разі, якщо приготування гарячої води здійснюється з використанням наявного у будівлі індивідуального теплового пункту, який не переданий у володіння та/або користування виконавцю комунальних послуг, то обсяг спожитої теплової енергії, витраченої на приготування гарячої води ($Q^{гвп}_{приг}$) у будівлі/будинку розраховується за [формулою 27](#) цієї Методики, а обсяг спожитої гарячої води ($V^{гвп}_{буд}$) визначається за показаннями вузла обліку холодної води перед водопідігрівачем в індивідуальному тепловому пункті.

Визначений обсяг спожитої гарячої води ($V^{гвп}_{буд}$) розподіляється між споживачами відповідно до [пункту 2](#) розділу IX цієї Методики. Обсяг теплової енергії, витраченої на

забезпечення функціонування внутрішньобудинкової системи ГВП ($Q_{\text{ф.с}}^{\text{ГВП}}$), розподіляється між усіма власниками (співвласниками) приміщень у будівлі/будинку (включаючи приміщення з індивідуальним опаленням та окремі приміщення з транзитними мережами опалення) незалежно від обсягу спожитої гарячої води у кожному розрахунковому періоді в міжопалювальний період пропорційно до загальних/опалюваних площ/об'ємів їх житлових/нежитлових приміщень.

3. У разі, якщо приготування гарячої води відбувається поза межами будівлі/будинку, то обсяг теплової енергії, витраченої на забезпечення функціонування внутрішньобудинкової системи ГВП ($Q_{\text{ф.с}}^{\text{ГВП}}$), за наявності циркуляції, визначається у відповідності до формул 28, 29 цієї Методики, а саме:

для будівлі/будинку без рушникосушарок:

$$Q_{\text{ф.с}}^{\text{ГВП}} = 0,86 * 10^{-6} * m_{\text{опал.розр}} * (q_{\text{втр.підв}} * l_{\text{підв}} + q_{\text{втр.труб}} * l_{\text{труб}}), \text{ Гкал}, \quad (28);$$

для будівлі/будинку з рушникосушарками:

$$Q_{\text{ф.с}}^{\text{ГВП}} = 0,86 * 10^{-6} * m_{\text{опал.розр}} * (q_{\text{втр.підв}} * l_{\text{підв}} + 2 * q_{\text{втр.труб}} * l_{\text{труб}}), \text{ Гкал}, \quad (29),$$

де: $0,86 * 10^{-6}$ - перевідний коефіцієнт одиниць вимірювання фізичних величин, Вт*год у Гкал;

$m_{\text{опал.розр}}$ - фактична кількість годин надання послуги з постачання гарячої води у розрахунковому періоді, годин;

$q_{\text{втр.підв}} = 11 \text{ Вт/м}$ - питомі теплові втрати ізолюваних трубопроводів, які прокладаються в підвалах, техпідпіллях, на горищі, Вт/м; питомі теплові втрати трубопроводів, ізоляція на ділянках яких відсутня або порушена, збільшуються на 100 %;

$l_{\text{підв}}$ - довжина трубопроводів внутрішньобудинкової системи ГВП у підвалах, техпідпіллях та на горищах, м;

$q_{\text{втр.труб}} = 7 \text{ Вт/м}$ - питомі теплові втрати ізолюваних трубопроводів, які прокладаються в шахтах, каналах, штрабах, Вт/м; питомі теплові втрати трубопроводів, ізоляція на ділянках яких відсутня або порушена, збільшуються на 100 %;

$l_{\text{труб}}$ - довжина трубопроводів внутрішньобудинкової системи ГВП без врахування трубопроводів у підвалах, техпідпіллях та на горищі, м.

4. У разі відсутності у виконавця розподілу комунальних послуг даних щодо трубопроводів внутрішньобудинкової системи ГВП для розрахунків у відповідності до формул 28, 29 цієї Методики для типових будівель/будинків можуть бути застосовані довжини визначені на базі проектних довжин трубопроводів відповідної серії будівлі/будинку. При відсутності інформації щодо технічного стану ізоляції на трубопроводах внутрішньобудинкової системи ГВП - теплові втрати трубопроводів приймаються як для неізольованих трубопроводів $q_{\text{втр.підв}} = 22 \text{ Вт/м}$.

5. У разі відсутності у виконавця розподілу комунальних послуг даних щодо трубопроводів внутрішньобудинкової системи ГВП, обсяг теплової енергії, витраченої на забезпечення функціонування внутрішньобудинкової системи ГВП ($Q^{\text{ГВП}}_{\text{ф.с}}$), за наявності циркуляції, може бути визначений спрощено - як частка від обсягу теплової енергії, витраченої на приготування гарячої води ($Q^{\text{ГВП}}_{\text{приг}}$), спожитої будівлею/будинком $Q^{\text{ГВП}}_{\text{ф.с}} = 20 \%$.

6. При тупиковому прокладанні трубопроводів системи ГВП у будівлі/будинку або непрацюючій циркуляційній лінії обсяг теплової енергії, витраченої на забезпечення функціонування внутрішньобудинкової системи ГВП, становить $Q^{\text{ГВП}}_{\text{ф.с}} = 10 \%$ від обсягу теплової енергії, витраченої на приготування гарячої води ($Q^{\text{ГВП}}_{\text{приг}}$) у будівлі/будинку.

7. За рішенням співвласників будівлі/будинку для визначення обсягу споживання теплової енергії на забезпечення функціонування внутрішньобудинкової системи ГВП застосовуються результати енергетичного аудиту. Про таке рішення співвласники будівлі/будинку письмово повідомляють виконавця розподілу комунальної послуги.

8. Обсяг теплової енергії, витраченої на забезпечення функціонування внутрішньобудинкової системи ГВП ($Q^{\text{ГВП}}_{\text{ф.с}}$), розподіляється між усіма власниками (співвласниками) приміщень у будівлі/будинку (включаючи приміщення з індивідуальним опаленням та окремі приміщення з транзитними мережами опалення) незалежно від обсягу спожитої гарячої води у кожному розрахунковому періоді в опалювальний та міжопалювальний період пропорційно до загальних/опалюваних площ/об'ємів їх житлових/нежитлових приміщень.

За рішенням співвласників будівлі/будинку розподіл обсягу теплової енергії, витраченої на забезпечення функціонування внутрішньобудинкової системи ГВП, може здійснюватися між споживачами пропорційно до довжини або до кількості стояків транзитних трубопроводів ГВП у їх приміщеннях. У такому разі співвласники будівлі/будинку надають виконавцю розподілу комунальної послуги всі вихідні дані для застосування такого принципу розподілу.

VI. Вимоги щодо мінімального споживання теплової енергії у опалювальному приміщенні з приладом обліку та визначення максимальної частки споживання теплової енергії в опалювальному приміщенні без приладу обліку

1. Для споживачів, приміщення яких оснащені приладами розподільного обліку теплової енергії, розподілене питоме споживання теплової енергії в розрахунку на 1 квадратний метр площі (1 кубічний метр об'єму) квартири (іншого приміщення) не може становити менше мінімальної частки питомого споживання теплової енергії. Мінімальна частка середнього питомого споживання теплової енергії на опалення визначається для опалюваних приміщень, оснащених приладами розподільного обліку теплової енергії. Цією часткою перевіряють додержання теплового режиму в цих приміщеннях протягом опалювального періоду, в яких не допускається зниження температури повітря більше ніж на 4 °С від нормативної температури внутрішнього повітря. Якщо опалюване приміщення спожило менший обсяг теплової енергії, визначений за показаннями приладів розподільного обліку теплової енергії, ніж визначений за мінімальною часткою середнього питомого споживання, такому приміщенню донараховується обсяг спожитої теплової енергії.

Для опалюваного приміщення, оснащеного приладом (приладами) розподільного обліку теплової енергії, крім обсягу теплової енергії, визначеного на підставі його/їх показань, здійснюється донарахування обсягу теплової енергії $Q_{\text{пр.}j}^{\text{дон}}$ або $Q_{\text{пр.}g}^{\text{дон}}$ з метою унеможливлення опалення приміщення за рахунок суміжних опалюваних приміщень або опалюваних МЗК та допоміжних приміщень, запобігання утворенню грибків та плісняви в приміщеннях, МЗК та допоміжних приміщеннях, а також недопущення зниження нормативного строку експлуатації приміщення/будівлі/будинку. Це донарахування не застосовується у разі наявності обґрунтованої претензії щодо кількості та/або якості наданої послуги у приміщенні або не застосовується автоматично за наявності у будівлі/будинку більше 30 % опалюваних приміщень, щодо яких оформлено такі претензії.

Середнє питоме споживання теплової енергії розраховується як сумарний обсяг теплової енергії, витраченої на опалення всіх опалюваних приміщень будівлі, віднесений до сумарної загальної/опалюваної площі/об'єму цих приміщень (у тому числі приміщень, не оснащених приладами обліку, за винятком приміщень з індивідуальним опаленням та/або окремих приміщень з транзитними мережами опалення), з урахуванням положень [пункту 11](#) розділу I цієї Методики. Таке питоме споживання теплової енергії має відповідати нормативній температурі внутрішнього повітря.

Середнє питоме споживання теплової енергії на опалення приміщень ($q^{\text{оп}}$) у розрахунковий період розраховується за формулою:

$$q^{\text{оп}} = (Q_{\text{буд}}^{\text{оп}} - Q_{\text{з.б.п}}^{\text{оп}} - \sum_i Q_{\text{відкл.}i}) / (\sum_j S_{\text{пр.}j}^{\text{т.ліч}} + \sum_g S_{\text{пр.}g}^{\text{пр-роз}} + \sum_i S_{\text{пр.}i}^{\text{б.обл}}), \text{ Гкал/м}^2, \quad (30),$$

де: $Q_{\text{буд}}^{\text{оп}}$ - загальний обсяг спожитої у будівлі/будинку теплової енергії на опалення, Гкал;

$Q_{\text{з.б.п}}^{\text{оп}}$ - обсяг спожитої теплової енергії на загальнобудинкові потреби опалення будівлі/будинку, визначений відповідно до [розділу IV](#) цієї Методики, Гкал;

- $\sum_i Q_{\text{відкл.}i}$ - сумарний обсяг теплової енергії, що надходить до приміщень з індивідуальним опаленням та/або окремих приміщень з транзитними мережами опалення, через які прокладені транзитні трубопроводи внутрішньобудинкової системи опалення, та який визначається як сума обсягів, розрахованих у відповідності до **формули 3** розділу II цієї Методики, Гкал;
- $\sum_j S_{\text{пр.}j}^{\text{т.ліч}}$ - загальна площа j -их опалюваних приміщень, оснащених вузлом розподільного обліку, м²;
- $\sum_g S_{\text{пр.}g}^{\text{пр-роз}}$ - загальна площа g -их опалюваних приміщень, оснащених приладами-розподільвачами теплової енергії, м²;
- $\sum_i S_{\text{пр.}i}^{\text{б.обл}}$ - загальна площа i -их опалюваних приміщень, які не оснащені приладами розподільного обліку теплової енергії, м².

Мінімальна частка середнього питомого споживання теплової енергії ($q_{\text{min}}^{\text{оп}}$) дорівнює 50 % від середнього питомого споживання теплової енергії на опалення приміщень ($q_{\text{оп}}$), тобто:

$$q_{\text{min}}^{\text{оп}} = 0,5 * q_{\text{оп}}, \text{ Гкал/м}^2, \quad (31).$$

2. У кожному розрахунковому періоді протягом опалювального періоду перевіряється дотримання вимоги щодо мінімального споживання теплової енергії в опалюваних приміщеннях, оснащених приладами розподільного обліку теплової енергії. При перевірці спожитий опалюваним приміщенням обсяг теплової енергії на опалення, визначений за показаннями приладу (приладів) розподільного обліку теплової енергії та віднесений до загальної/опалюваної площі/об'єму цього приміщення, порівнюється з мінімальною часткою середнього питомого споживання теплової енергії. У разі недотримання цієї вимоги опалюваному приміщенню донараховується обсяг теплової енергії за такими формулами:

для опалюваного приміщення, оснащеного вузлами розподільного обліку теплової енергії або вузлами розподільного обліку витрати теплоносія (у разі обліку теплової енергії у гарячій воді):

$$Q_{\text{пр.}j}^{\text{дон}} = (q_{\text{min}}^{\text{оп}} - Q_{\text{пр.}j}^{\text{т.ліч}} / S_{\text{пр.}j}) * S_{\text{пр.}j}, \text{ Гкал, якщо } Q_{\text{пр.}j}^{\text{т.ліч}} / S_{\text{пр.}j} < q_{\text{min}}^{\text{оп}}, \quad (32),$$

де: $q_{\text{min}}^{\text{оп}}$ - мінімальна частка середнього питомого споживання теплової енергії на опалення приміщень, Гкал;

$Q_{пр. j}^{т.ліч}$ - обсяг спожитої теплової енергії на опалення j -го опалюваного приміщення, визначений за показаннями вузла розподільного обліку теплової енергії або вузла розподільного обліку витрати теплоносія (у разі обліку теплової енергії у гарячій воді), Гкал;

$S_{пр. j}$ - площа j -го опалюваного приміщення, оснащеного вузлом розподільного обліку теплової енергії, м².

для опалюваного приміщення, оснащеного приладами-розподільувачами теплової енергії:

$$Q_{пр. g}^{дон} = \left(q_{min}^{оп} - Q_{пр. g}^{пр-роз без донор} / S_{пр. g} \right) * S_{пр. g}, \text{ Гкал}, \quad (33),$$

ЯКЩО $Q_{пр. g}^{пр-роз без донор} / S_{пр. g} < q_{min}^{оп}$

де: $q_{min}^{оп}$ - мінімальна частка середнього питомого споживання теплової енергії на опалення приміщень, Гкал;

$Q_{пр. g}^{пр-роз без донор}$ - обсяг спожитої теплової енергії у g -му опалюваному приміщенні, оснащеному приладами-розподільувачами теплової енергії без врахування донарахованого обсягу теплової енергії, Гкал;

$S_{пр. g}$ - площа g -го опалюваного приміщення, оснащеного приладами-розподільувачами теплової енергії, м².

3. Приміщенню з комбінованою системою опалення, яке оснащене вузлом розподільного обліку теплової енергії або вузлом розподільного обліку витрати теплоносія (у разі обліку теплової енергії у гарячій воді), здійснюється донарахування обсягу теплової енергії з урахуванням особливостей влаштування такої системи опалення відповідно до таких умов:

додатковими до внутрішньобудинкової системи опалення є місцеві рекуператори повітря або місцеві теплові насоси, у тому числі кондиціонери в режимі підігріву приміщень, або місцеві стаціонарні системи електроопалення за умови їх переважного використання у години мінімального навантаження енергосистеми, або комбінація зазначеного(их) обладнання/систем;

на додаткове місцеве обладнання/систему є відповідний проект;

енергетичним аудитом визначений за кожний розрахунковий період опалювального періоду базовий обсяг споживання електроенергії таким приміщенням без застосування додаткового(ої) місцевого(ої) обладнання/системи, а також обсяг споживання електроенергії кожним(ою) таким(ою) обладнанням/системою, їх коефіцієнт трансформації

електроенергії у теплову енергію й замінюваний ним/нею обсяг теплової енергії за різних температур опалювального періоду з кроком 1 °С;

надання споживачем у такому приміщенні виконавцю розподілу комунальної послуги підтвердження роботи додаткового(их) обладнання/систем кожного розрахункового періоду у вигляді інформації щодо збільшених обсягів спожитої електроенергії порівняно з базовим її споживанням.

У разі виконання зазначених умов виконавець розподілу комунальної послуги здійснює перевірку дотримання вимоги щодо мінімального споживання теплової енергії в приміщенні. У разі недотримання цієї вимоги такому приміщенню донараховується обсяг теплової енергії за формулами:

для опалюваного приміщення, оснащеного вузлом розподільного обліку теплової енергії або вузлом розподільного обліку витрати теплоносія (у разі обліку теплової енергії у гарячій воді):

$$Q_{\text{пр.}j}^{\text{дон}} = (q_{\text{min}}^{\text{оп}} - (Q_{\text{пр.}j}^{\text{т.ліч}} + Q_{\text{пр.}j}^{\text{дов}}) / S_{\text{пр.}j}) * S_{\text{пр.}j}, \text{ Гкал} \quad (34),$$

якщо $(Q_{\text{пр.}j}^{\text{т.ліч}} + Q_{\text{пр.}j}^{\text{дов}}) / S_{\text{пр.}j} < q_{\text{min}}^{\text{оп}}$

де: $q_{\text{min}}^{\text{оп}}$ - мінімальна частка середнього питомого споживання теплової енергії на опалення приміщень, Гкал;

$Q_{\text{пр.}j}^{\text{т.ліч}}$ - обсяг спожитої теплової енергії на опалення j -го опалюваного приміщення, визначений за показаннями вузла розподільного обліку теплової енергії або вузлом розподільного обліку витрати теплоносія (у разі обліку теплової енергії у гарячій воді), Гкал;

$S_{\text{пр.}j}$ - площа j -го опалюваного приміщення, оснащеного вузлом розподільного обліку теплової енергії, м²;

$Q_{\text{пр.}j}^{\text{дов}}$ - обсяг теплової енергії у j -му приміщенні, отриманий від додаткового(их) обладнання/систем, з наданням споживачем доказів використання (рахунок за споживання електроенергії), Гкал, який визначається за такою формулою:

$$Q_{\text{пр.}j}^{\text{дов}} = (W_{\text{пр.}j}^{\text{факт}} - W_{\text{пр.}j}^{\text{баз}}) * k_{\text{тр.}j}, \text{ Гкал}, \quad (35),$$

де: $W_{\text{пр.}j}^{\text{факт}}$ - фактичний обсяг споживання електроенергії у j -му приміщенні, оснащеному вузлами розподільного обліку теплової енергії, отриманий від додаткового(их) обладнання/систем та підтверджений споживачем, кВт·год;

$W_{\text{пр.}j}^{\text{баз}}$

- базовий обсяг споживання електроенергії для розрахункового періоду опалювального періоду, спожитий додатковим(и) обладнанням/системами, визначений за результатами енергетичного аудиту або обстеження інженерних систем у j -му приміщенні, оснащеному вузлами розподільного обліку теплової енергії, кВт·год;

 $k_{\text{тр.}j}$

- коефіцієнт трансформації електроенергії у теплову енергію додатковим(ою) обладнанням/системою опалення для розрахункового періоду опалювального періоду, визначений за результатами енергетичного аудиту або обстеження інженерних систем приміщення, Гкал/кВт·год.

4. У будівлі/будинку, де житлові/нежитлові приміщення частково оснащені вузлами розподільного обліку теплової енергії, для споживачів, приміщення яких не оснащені такими приладами обліку, розподілене питоме споживання теплової енергії в розрахунку на 1 м² площі таких приміщень не може становити більше максимальної частки питомого споживання теплової енергії.

Максимальна частка питомого споживання теплової енергії ($q_{\text{max}}^{\text{оп}}$) на опалення приміщень у розрахунковому періоді визначається за формулою:

$$q_{\text{max}}^{\text{оп}} = N_{\text{буд}} * \frac{t_{\text{вн.норм}} - t_{\text{мін.оп.пер}}}{t_{\text{вн.норм}} - t_{\text{сер.оп.пер}}} * \frac{P_{\text{р}}}{P_{\text{о}}}, \text{ Гкал/м}^2, \quad (36),$$

де: $N_{\text{буд}}$

- норма споживання теплової енергії у будівлі/будинку протягом опалювального періоду, визначена у відповідності до [формули 8](#) розділу III цієї Методики, Гкал/м²;

$t_{\text{вн.норм}}$

- нормативна внутрішня температура для: житлового приміщення, приймається згідно з [пунктом 1](#) розділу VIII цієї Методики, °С - при розрахунках для житлових будинків; нормативна внутрішня температура для нежитлового приміщення, приймається згідно з державними будівельними нормами, °С - при розрахунках для інших будівель;

$t_{\text{мін.оп.пер}}$

- температура зовнішнього повітря холодного періоду (найхолодніша п'ятиденка забезпеченістю 0,92) для відповідного населеного пункту, приймається згідно з ДСТУ-Н Б В.1.1-27:2010 «Будівельна кліматологія», °С;

$t_{\text{сер.оп.пер}}$

- середня температура зовнішнього повітря у опалювальному періоді (період із середньодобовою температурою повітря ≥ 8 °С) для

відповідного населеного пункту, приймається згідно з ДСТУ-Н Б В.1.1-27:2010 «Будівельна кліматологія», °С;

- P_p - кількість днів у розрахунковому періоді, доба.
- P_o - тривалість опалювального періоду (період із середньодобовою температурою повітря ≥ 8 °С) для відповідного населеного пункту, приймається згідно з ДСТУ-Н Б В.1.1-27:2010 «Будівельна кліматологія», доба.

Таким чином максимально можливий обсяг споживання теплової енергії приміщенням, яке не оснащено вузлом розподільного обліку теплової енергії, розраховується за формулою:

$$Q_{max.i} = q_{max}^{оп} * S_{пр.i}, \text{ Гкал}, \quad (37),$$

- де: $q_{max}^{оп}$ - максимальна частка питомого споживання теплової енергії на опалення приміщень у розрахунковому періоді, Гкал/м²;
- $S_{пр.i}$ - площа i -го опалюваного приміщення, не оснащеного вузлом розподільного обліку теплової енергії, що визначається згідно з пунктом 10 розділу I цієї Методики, м².

У кожному розрахунковому періоді протягом опалювального періоду перевіряється дотримання вимоги щодо максимально можливого споживання обсягу теплової енергії на опалення i -го опалюваного приміщення ($Q_{пр.i}^{б.обл}$), не оснащеного вузлом розподільного обліку теплової енергії:

$$Q_{пр.i}^{б.обл} \leq Q_{max.i}, \text{ Гкал}.$$

Після перевірки і, за необхідності, зменшення до максимального можливого обсягу споживання теплової енергії приміщенням, яке не оснащено вузлом розподільного обліку теплової енергії, нерозподілений залишок обсягу теплової енергії, якщо такий виникає, враховується в обсяг теплової енергії, витраченої на загальнобудинкові потреби опалення будівлі/будинку.

VII. Поправкові коефіцієнти для розподілу обсягу спожитої теплової енергії між окремими споживачами у будівлі/будинку

1. Власники (співвласники) будівлі/будинку можуть прийняти рішення про застосування поправкових коефіцієнтів до обсягу спожитої теплової енергії на опалення житлових/нежитлових приміщень окремих споживачів, про що письмово повідомляють виконавця розподілу комунальної послуги.

2. Поправкові коефіцієнти встановлюються для розподілу обсягу спожитої теплової енергії на опалення між окремими споживачами у наріжних квартирах (приміщеннях), квартирах (приміщеннях), розташованих на перших і останніх поверхах будівель, де налічуються два або більше споживачів, та які не мають вузлів розподільного обліку теплової енергії.

3. Поправкові коефіцієнти розраховуються на основі проектних значень тепловтрат приміщень для кожної окремої будівлі/будинку (для типових будівель - на основі проектних даних для відповідної серії). У разі відсутності проектних даних по тепловтратах окремої будівлі/будинку або аналогічних будівель використовуються спрощені поправкові коефіцієнти, що застосовуються до кожної квартири (приміщення), згідно з таблицею 1 цієї Методики.

Таблиця 1

Поправкові коефіцієнти для розподілу обсягу спожитої теплової енергії на опалення між окремими споживачами

Поверх	Поправковий коефіцієнт	
	кутової квартири (приміщення)	рядової квартири (приміщення)
Перший над неопалюваними приміщеннями	0,8	0,9
Перший над опалюваними приміщеннями	0,9	1
Середній	0,9	1
Середній над аркою або проїздом	0,9	0,9
Останній	0,8	0,9

4. Після отримання відповідного рішення власників (співвласників) будівлі/будинку під час здійснення розподілу теплової енергії виконавцем розподілу комунальної послуги застосовуються установлені поправкові коефіцієнти до розрахованого обсягу спожитої теплової енергії на опалення житлових/нежитлових приміщень таких окремих споживачів протягом усіх наступних розрахункових періодів та наступних опалювальних періодів.

5. Власники (співвласники) будівлі/будинку можуть прийняти рішення про відміну застосування поправкових коефіцієнтів до обсягу спожитої теплової енергії на опалення житлових/нежитлових приміщень таких окремих споживачів, про що письмово повідомляють виконавця розподілу комунальної послуги.

VIII. Вимоги щодо забезпечення нормативної температури повітря в опалюваному приміщенні, вимоги до нормативної температури гарячої води

1. Нормативна температура повітря у приміщеннях житлових будинків становить:

у опалюваних приміщеннях будинків, проектну документацію на нове будівництво або реконструкцію яких затверджено до 01 жовтня 2005 року, - 18 °С;

у будинках, проектну документацію на нове будівництво або реконструкцію яких затверджено після 01 жовтня 2005 року, та у будинках, проектну документацію на капітальний ремонт яких затверджено після 12 березня 2011 року, - згідно з державними будівельними нормами.

2. Для приміщення, не оснащеного приладами обліку теплової енергії, у разі наявності обґрунтованої претензії щодо кількості та/або якості наданої послуги розподілений обсяг теплової енергії зменшується з врахуванням періоду, протягом якого відбулося відхилення від кількісних та/або якісних показників до дня, коли підтверджено забезпечення нормативної температури повітря в цьому приміщенні за рахунок усунення недоліків роботи внутрішньобудинкової системи опалення або недоліків огорожувальних конструкцій, які виникли не з вини чи не завдяки зловживанню власника (співвласника, орендаря) цього приміщення.

На сумарний обсяг зменшення теплової енергії на опалення ($Q^{\text{прет}}_{\text{пр.і}}$), розрахований для приміщень, не оснащених приладами розподільного обліку теплової енергії, температура внутрішнього повітря в яких не відповідає нормативним показникам, та наявності обґрунтованої претензії щодо кількості та/або якості наданої послуги, такий обсяг спожитої теплової енергії донараховується на особу (осіб), з вини якої (яких) відбулося відхилення від кількісних та/або якісних показників, а у разі, якщо таку особу (осіб) не виявлено - на усі опалювані приміщення без обліку, у яких відсутні претензії щодо кількості та/або якості наданої послуги, пропорційно до їх загальної/опалюваної площі/об'єму. Сумарний донарахований обсяг теплової енергії на опалення має дорівнювати сумарному обсягу зменшення теплової енергії.

3. У разі незабезпечення нормативної температури повітря в приміщенні, яке не оснащено приладами розподільного обліку теплової енергії, та за наявності обґрунтованої претензії щодо кількості та/або якості наданої послуги, обсяг зменшення теплової енергії на опалення такого приміщення ($Q^{\text{прет}}_{\text{пр.і}}$) розраховується за формулою:

$$Q_{\text{пр.і}}^{\text{прет}} = Q_{\text{пр.і}}^{\text{б.обл}} * \frac{t_{\text{вн.норм}} - t_{\text{вн.факт}}}{t_{\text{вн.норм}} - t_{\text{с.зовн}}} * \frac{S_{\text{к.пр.і}}}{S_{\text{пр.і}}}, \text{ Гкал}, \quad (38),$$

де: $Q_{\text{пр.і}}^{\text{б.обл}}$ - обсяг спожитої теплової енергії на опалення i -го опалюваного приміщення, не оснащеного приладами розподільного обліку теплової енергії, у розрахунковому періоді, у якому встановлено відхилення фактичної температури внутрішнього повітря у приміщенні від нормативної, Гкал;

$t_{\text{вн.норм}}$ - нормативна внутрішня температура для кімнати/приміщення, приймається згідно з [пунктом 1](#) цього розділу, °С;

- $t_{\text{вн.факт}}$ - фактична температура внутрішнього повітря у кімнаті i -го приміщення, не оснащеного приладами розподільного обліку теплової енергії, °C;
- $t_{\text{с.зовн}}$ - середня фактична температура зовнішнього повітря у розрахунковому періоді, °C;
- $S_{\text{к.пр.і}}$ - загальна/опалювана площа кімнати в i -му приміщенні, не оснащеного приладами розподільного обліку теплової енергії, у якій встановлено відхилення температури внутрішнього повітря від нормативної, м²;
- $S_{\text{пр.і}}$ - загальна площа i -го приміщення, не оснащеного приладами розподільного обліку теплової енергії, для якого зменшується обсяг споживання теплової енергії на опалення, м².

4. У разі незабезпечення нормативної температури повітря в приміщенні, яке не оснащено приладами розподільного обліку теплової енергії, більш ніж на 6 °C та за наявності обґрунтованої претензії щодо кількості та/або якості наданої послуги, на період, протягом якого відбулося відхилення від кількісних та/або якісних показників, до дня, коли підтверджено забезпечення нормативної температури повітря, це приміщення не приймає участі у загальному розподілі послуги (у тому числі загальнобудинкових потреб на опалення), а обсяг спожитої теплової енергії таким приміщенням ($Q_{\text{пр.і}}^{\text{б.обл}}$) донараховується на особу (осіб), з вини якої (яких) відбулося відхилення від кількісних та/або якісних показників, а у разі, якщо таку особу (осіб) не виявлено - на усі опалювані приміщення без обліку, у яких відсутні претензії щодо кількості та/або якості наданої послуги, пропорційно до їх загальної/опалюваної площі/об'єму. А у разі відсутності у будівлі/будинку інших приміщень без обліку такий обсяг спожитої теплової енергії враховується в обсяг теплової енергії, витраченої на загальнобудинкові потреби опалення будівлі/будинку.

5. Якщо встановлено факт несанкціонованого втручання (в тому числі самовільного відключення/відокремлення) окремих споживачів у внутрішньобудинкову систему опалення та/або гарячого водопостачання, яка використовується для цілей опалення, що призвело до її розбалансування, то кількість теплової енергії, що необхідна для досягнення нормативної температури в приміщенні (приміщеннях) інших споживачів будівлі/будинку, у яких є наявні обґрунтовані претензії щодо кількості та/або якості наданої послуги ($Q_{\text{пр.і}}^{\text{прет}}$), дорозподіляється у розрахунковому періоді на таких окремих споживачів пропорційно до їх загальних/опалювальних площ/об'ємів. Сумарний донарахований обсяг теплової енергії на опалення такому приміщенню (приміщенням) має дорівнювати сумарному обсягу зменшення теплової енергії в приміщеннях, де виникли обґрунтовані претензії щодо якості наданої послуги. При цьому претензії щодо незабезпечення нормативної температури повітря в приміщенні споживача, де встановлено факт несанкціонованого втручання, не приймаються.

6. У разі, якщо відхилення температури гарячої води у приміщенні споживача становить 20 °C і більше від нормативної, та за наявності обґрунтованої претензії щодо

кількості та/або якості наданої послуги, така вода вважається холодною незалежно від наявності/відсутності у такому приміщенні засобу обліку. В цьому випадку обсяг теплової енергії, витраченої на забезпечення функціонування внутрішньобудинкової системи ГВП, розподіляється на усі інші приміщення, у яких відсутні претензії щодо кількості та/або якості наданої послуги, пропорційно до їх загальної/опалюваної площі/об'єму.

ІХ. Визначення та розподіл загального обсягу спожитої у будівлі/будинку гарячої води

1. Загальний обсяг спожитої гарячої води ($V^{гвп}_{буд}$) залежно від способу забезпечення ГВП у будівлі/будинку визначається у спосіб:

1) у будівлі/будинку з приготуванням гарячої води за її межами загальний обсяг спожитої гарячої води ($V^{гвп}_{буд}$) визначається так:

за наявності циркуляції - за показаннями вузла комерційного обліку гарячої води (витратомір у складі теплолічильника чи лічильник гарячої води) як різниця обсягів гарячої води, що надійшла до будівлі/будинку подавальним трубопроводом та вийшла з неї зворотнім/циркуляційним трубопроводом;

за відсутності циркуляції - за показаннями вузла комерційного обліку гарячої води (витратомір у складі теплолічильника чи лічильник гарячої води) на подавальному трубопроводі;

2) у разі, якщо приготування гарячої води відбувається у будівлі/будинку (у індивідуальному тепловому пункті або автономній теплогенеруючій/когенеруючій установці), згідно з **пунктом 1** розділу II цієї Методики;

3) розрахунковим методом ($V^{гвп}_{буд,розр}$) у разі тимчасового виходу з ладу або втрати вузла комерційного обліку гарячої води або вузла обліку споживання холодної води перед водопідігрівачем в індивідуальному тепловому пункті відповідно до **пунктів 5, 6** розділу XI цієї Методики;

4) розрахунковим методом для будівлі/будинку, не оснащений(ого) вузлом обліку загального обсягу спожитої гарячої води або вузлом обліку споживання холодної води перед водопідігрівачем в індивідуальному тепловому пункті, який зазначено нижче.

Загальний обсяг спожитої гарячої води у будівлі/будинку, не оснащений(ого) вузлом обліку загального обсягу спожитої гарячої води, розраховується за формулою 4, наведеною у **пункті 3** розділу II цієї Методики. При цьому у зазначеній формулі:

обсяг витoku гарячої води із внутрішньобудинкових мереж ГВП приймається як $V^{гвп}_{вит} = 0$;

обсяг небалансу споживання гарячої води приймається як $V^{гвп}_{н.бал} = 0$;

за відсутності вузла(ів) розподільного обліку для загальнобудинкових потреб (витрати на забезпечення послугою місць загального користування та допоміжних приміщень, витрати на їх зволоження та прибирання, спорожнення і заповнення інженерних мереж) або за відсутності договору з виконавцем комунальних послуг на ці цілі, обсяг гарячої води, витраченої на загальнобудинкові потреби, приймається як $V^{ліч.гвп}_{з.б.п} = 0$. В іншому випадку

- приймаються значення відповідно до показань вузла(ів) розподільного обліку або значення, що зазначені у договорі.

При цьому для такої будівлі/будинку сумарний обсяг спожитої гарячої води в j -их приміщеннях, оснащених вузлами розподільного обліку ($\sum_j V_{з.б.п}^{ліч.гвп}$), визначається на підставі їх показань. Сумарний обсяг спожитої гарячої води в i -их приміщеннях, не оснащених вузлами розподільного обліку ($\sum_i V_{пр.і}^{б.обл.гвп}$), визначається розрахунком для кожного такого приміщення за формулою:

$$V_{пр.і}^{б.обл.гвп} = n_{пр.і} * V_{норм}^{б.обл.гвп}, \text{ м}^3, \quad (39),$$

де: $n_{пр.і}$ - кількість осіб, які фактично користуються комунальною послугою в i -му приміщенні, не оснащеному вузлом (вузлами) розподільного обліку гарячої води, особа;

$V_{норм}^{б.обл.гвп}$ - норма споживання гарячої води, що встановлена органом місцевого самоврядування, м³/особу на місяць.

2. Розподілу підлягають обсяги гарячої води, визначені за складовими формули 4, наведеної у **пункті 3** розділу II цієї Методики, залежно від категорії приміщення, наявності/відсутності вузлів розподільного обліку гарячої води у цих приміщеннях, наявності/відсутності витoku з внутрішньобудинкових мереж гарячої води.

Обсяг спожитої гарячої води в j -му приміщенні, оснащеному вузлом (вузлами) обліку гарячої води ($V_{пр.і}^{ліч.гвп}$), розподіляється цьому приміщенню за його (їх) показаннями.

Обсяг спожитої гарячої води в i -му приміщенні, не оснащеному вузлом (вузлами) обліку гарячої води ($V_{пр.і}^{б.обл.гвп}$), розраховується за формулою:

$$V_{пр.і}^{б.обл.гвп} = (V_{буд}^{гвп} - \sum_j V_{пр.і}^{ліч.гвп} - V_{з.б.п}^{ліч.гвп} - V_{вит}^{гвп}) * n_{пр.і} / \sum_i n_{пр.і}, \text{ м}^3, \quad (40),$$

де: $V_{буд}^{гвп}$ - загальний обсяг спожитої гарячої води у будівлі/будинку, м³;

$\sum_j V_{пр.і}^{ліч.гвп}$ - сумарний обсяг спожитої гарячої води у j -их приміщеннях, що визначений за показаннями вузлів розподільного обліку, м³;

$V_{з.б.п}^{ліч.гвп}$ - обсяг гарячої води, витраченої на загальнобудинкові потреби, визначений за показаннями вузла розподільного обліку або на підставі договору з виконавцем комунальних послуг на ці цілі, м³;

$V_{\text{ВИТ}}^{\text{ГВП}}$

- обсяг витоків гарячої води із внутрішньобудинкових мереж ГВП, визначений та розподілений на особу, з вини якої стався такий витік, м³. За відсутності витоків приймають $V_{\text{н.бал}}^{\text{ГВП}} = 0$;

 $n_{\text{пр.}i}$

- кількість осіб, які фактично користуються послугою з постачання гарячої води в i -му приміщенні, не оснащеному вузлом (вузлами) розподільного обліку гарячої води, особа;

 $\sum_i n_{\text{пр.}i}$

- сумарна кількість осіб у будівлі/будинку, які фактично користуються послугою з постачання гарячої води в приміщеннях, що не оснащені вузлом (вузлами) розподільного обліку гарячої води, особа.

Відповідно до **формул 4 та 40** цієї Методики у будівлі/будинку, в якій частина приміщень оснащена вузлами розподільного обліку, а частина не оснащена такими вузлами, обсяг небалансу гарячої води не визначається $V_{\text{н.бал}}^{\text{ГВП}} = 0$, а обсяг споживання гарячої води у приміщеннях без обліку визначається як різниця між визначеним за показаннями приладу обліку загального обсягу спожитої гарячої води у будівлі/будинку та між сумарним обсягом спожитої/витраченої гарячої води за показаннями вузлів розподільного обліку у приміщеннях, вузла розподільного обліку на відгалуженні трубопроводу з водорозбірною арматурою для відбору води на загальнобудинкові потреби (або відповідно до обсягу гарячої води, витраченої на загальнобудинкові потреби, що визначений відповідним договором з виконавцем комунальних послуг), обсягом витоків з внутрішньобудинкових мереж гарячої води (за наявності). Такий визначений обсяг розподіляється кожному приміщенню, не оснащеному вузлом розподільного обліку, пропорційно до співвідношення кількості осіб, що фактично користуються комунальною послугою у такому приміщенні, до загальної кількості осіб (споживачів), що фактично користуються комунальною послугою у приміщеннях без обліку.

Обсяги гарячої води, витраченої на загальнобудинкові потреби ($V_{\text{з.б.п}}^{\text{ліч.гвп}}$) на підставі показань вузла розподільного обліку або на підставі договору з виконавцем комунальних послуг на ці цілі, не розподіляються між споживачами у разі, якщо ці обсяги передбачені у договорі про надання послуг з управління багатоквартирним будинком, а компенсуються виконавцю комунальних послуг управителем.

Якщо у внутрішньобудинковій системі ГВП відсутнє відгалуження трубопроводу з водорозбірною арматурою для відбору води на загальнобудинкові потреби, обсяг витраченої гарячої води на загальнобудинкові потреби не визначається ($V_{\text{з.б.п}}^{\text{ліч.гвп}} = 0$).

За наявності у внутрішньобудинковій системі ГВП відгалуження трубопроводу з водорозбірною арматурою для відбору води на загальнобудинкові потреби, не оснащеного вузлом розподільного обліку у будівлі/будинку, яка оснащена вузлом комерційного обліку гарячої води, обсяг гарячої води, витраченої на загальнобудинкові потреби, може визначатись відповідно до договору з виконавцем комунальних послуг або співвласники будівлі/будинку можуть прийняти рішення щодо визначення цього обсягу, про що письмово повідомляють виконавця розподілу комунальної послуги та виконавця

комунальних послуг (якщо він не є виконавцем розподілу комунальної послуги) у поточному розрахунковому періоді, а при неможливості цього - не пізніше наступного за ним розрахункового періоду. Визначений так обсяг витраченої гарячої води на загальнобудинкові потреби включається до обсягу централізованого водовідведення.

За наявності витоків з внутрішньобудинкової системи ГВП, обсяг якої визначається на підставі показань вузла (вузлів) розподільного обліку, та, якщо встановлено особу, з вини якої стався такий витік, та на яку розподіляються ці витіки, обсяг споживання гарячої води у приміщеннях без обліку зменшується на обсяг цього витоків пропорційно їх обсягу споживання.

За наявності витоків та якщо виконавець розподілу комунальної послуги обслуговує внутрішньобудинкову систему ГВП, обсяг такого витоків гарячої води з внутрішньобудинкових систем розподіляється на цього виконавця.

Якщо виконавець розподілу комунальної послуги не обслуговує внутрішньобудинкову систему ГВП та не має винної особи, з вини якої стався такий витік, то весь обсяг витоків гарячої води розподіляється на споживачів пропорційно їх обсягу споживання або за рішенням співвласників будівлі/будинку застосовується інший принцип розподілу.

Витік, у тому числі той, що спричинив залив приміщень будівлі/будинку та відбувся із мережі або сантехнічного обладнання, що розташоване після вузла розподільного обліку гарячої води, визначається за показаннями такого вузла.

У разі, якщо витік було зафіксовано відповідним актом про витіки, та за наявності у будівлі/будинку приміщень, не оснащених приладами розподільного обліку, обсяг витоків гарячої води за розрахунковий період визначається як різниця між показаннями вузла комерційного обліку, сумою показань вузлів розподільного обліку та середнім споживанням всіх приміщень без обліку за останні шість місяців. За відсутності витоків гарячої води приймають $V_{\text{виг}}^{\text{ГВП}} = 0$.

Якщо витік стався з вини споживача, у тому числі у зв'язку із несанкціонованим втручанням у роботу внутрішньобудинкової системи ГВП, та таку особу встановлено, то споживачі (виконавець розподілу комунальної послуги) мають право вимагати від такої особи відшкодування їм вартості розподіленого на них обсягу витоків.

Факт непограблення витоків до мережі централізованого водовідведення повинен бути підтверджений виконавцем розподілу комунальної послуги та/або виконавцем послуги з централізованого водовідведення, для чого особа, з вини якої стався витік, або власник/співвласники будівлі/будинку повинні викликати, але не пізніше доби після усунення витоків, представника виконавця розподілу комунальної послуги та/або виконавця послуги з централізованого водовідведення на місце витоків для проведення відповідного обстеження.

Обсяги небалансу гарячої води ($V_{\text{н.бал}}^{\text{ГВП}}$) та обсяги спожитої гарячої води, визначені як сума показань вузлів розподільного обліку у будівлі/будинку, де усі приміщення споживачів, до яких постачається гаряча вода, оснащені вузлами розподільного обліку, розподіляються пропорційно до обсягу споживання.

Такий небаланс гарячої води визначають як різницю між визначеним за показаннями приладу обліку загального обсягу спожитої гарячої води у будівлі/будинку та між сумарним

обсягом спожитої/витраченої гарячої води за показаннями вузлів розподільного обліку у приміщеннях споживачів та вузла розподільного обліку на відгалуженні трубопроводу з водорозбірною арматурою для відбору води на загальнобудинкові потреби (або відповідно до обсягу гарячої води, витраченої на загальнобудинкові потреби, що визначений відповідним договором з виконавцем комунальних послуг).

За рішенням співвласників будівлі/будинку застосовується інший принцип розподілу обсягів небалансу гарячої води за одним з варіантів:

пропорційно до площі ванних кімнат / санвузлів для нежитлових приміщень;

пропорційно до кількості стояків гарячого водопостачання, що проходять через приміщення споживачів;

пропорційно до кількості санітарно-технічного обладнання, яким у приміщенні здійснюється водорозбір гарячої води від внутрішньобудинкової системи ГВП;

пропорційно до кількості осіб у приміщенні, яким надається послуга з постачання гарячої води.

У такому разі співвласники будівлі/будинку надають виконавцю розподілу комунальної послуги всі вихідні дані для застосування обраного принципу розподілу до початку розрахункового періоду, в якому будуть застосовуватись нові принципи розподілу.

Для цілей розподільного обліку визначається кількість осіб у приміщенні, які фактично користуються комунальною послугою. Про цю кількість осіб власник/наймач приміщення письмово повідомляє виконавця комунальної послуги та/або виконавця розподілу комунальної послуги, при цьому кількість осіб у приміщенні, які фактично користуються комунальною послугою, не може бути меншою від:

zareestrovanih u primishchenni - dla zhitlovih primishchenn';

pracyuyuchih za shtatnim rozkladom - dla nezhitlovih primishchenn';

кількості житлових кімнат у квартирі, визначених виконавцем комунальної послуги або виконавцем розподілу комунальної послуги, якщо власник/наймач житлових приміщень не надав інформацію про кількість зареєстрованих осіб або у приміщенні не зареєстровано жодної особи;

визначених виконавцем комунальної послуги або виконавцем розподілу комунальної послуги для нежитлових приміщень, власник/наймач якого не надав інформацію про кількість працюючих за штатним розкладом,- за загальною площею приміщення згідно з таблицею 2 цієї Методики.

Значення, отримане виконавцем комунальної послуги та/або виконавцем розподілу комунальної послуги за загальною площею нежитлового приміщення, власник/наймач якого не надав інформацію про кількість працюючих за штатним розкладом, округляється у більшу сторону до цілого числа. Для незазначеного приміщення показник загальної площі, розрахованої на 1 особу, приймають як для приміщення з подібним призначенням/використанням.

У разі, якщо кількість осіб у житловому приміщенні багатоквартирного будинку, які фактично користуються комунальною послугою, не відповідає кількості осіб, що зареєстровані у цьому приміщенні, то виконавець комунальної послуги та/або виконавець розподілу комунальної послуги може прийняти рішення щодо встановлення фактичної кількості осіб (споживачів) та проведення відповідних нарахувань у відповідності до неї. Для цього виконавець комунальної послуги та/або виконавець розподілу комунальної послуги може скласти акт у довільній формі, який підписується не менш як двома співвласниками цього багатоквартирного будинку. Про складення цього акта виконавець комунальної послуги та/або виконавець розподілу комунальної послуги повідомляє власника (власників) житлового приміщення рекомендованим листом.

Таблиця 2

**Загальна площа нежитлових приміщень
для цілей розподільного обліку гарячої/холодної води**

Приміщення	Загальна площа, м ² /особу
Окремий офіс	10
Конференц-зала	2
Аудиторія	0,75
Ресторан	1,5
Клас	2
Дитячий садок	2
Магазин	7

3. У разі, якщо у будинку (багатоквартирному, двоквартирному), гуртожитку у приміщеннях споживачів не можливо встановити вузли розподільного обліку гарячої води (у зв'язку із наявністю загальних місць водокористування, специфіки проекту будівлі тощо), то розподіл обсягів спожитої гарячої води між споживачами відбувається за показаннями вузла комерційного обліку гарячої води (або відповідно до загальних розрахункових обсягів споживання) пропорційно до кількості осіб, що користуються комунальною послугою у такому будинку (гуртожитку).

4. Визначений та розподілений відповідно до цього розділу обсяг спожитої гарячої води включається до обсягу спожитої споживачем послуги з централізованого водовідведення.

5. Для здійснення виконавцем розподілу послуги з централізованого водовідведення нарахувань кожному споживачу виконавець розподілу послуги з постачання гарячої води (щомісячно, не пізніше 5 числа місяця наступного за розрахунковим) надає виконавцю розподілу послуги з централізованого водовідведення дані щодо обсягів споживання

гарячої води кожним споживачем. Інформація може надаватись в письмовому або електронному вигляді за домовленістю сторін.

Х. Визначення та розподіл загального обсягу спожитої холодної води

1. У будівлі, що є житловим (багатоквартирним/двоквартирним) будинком, гуртожитком:

1) загальний обсяг спожитої холодної води ($V^{в.п}_{б\text{уд}}$) залежно від потреб споживання у будівлі/будинку визначається у спосіб:

у будівлі/будинку, де споживання холодної води призначене тільки для надання споживачам послуги з водопостачання (без приготування гарячої води у будівлі/будинку $V^{х.в}_{г\text{вп.б\text{уд}}} = 0$) визначається за показаннями вузла (вузлів) комерційного обліку холодної води (лічильник холодної води) при централізованому водопостачанні або лічильника холодної води, встановленого на вводі системи автономного водопостачання (за наявності такої системи);

у будівлі/будинку, де споживання холодної води призначене для надання споживачам послуги з водопостачання та для потреб приготування у неї (ньому) гарячої води, визначається за показаннями вузла (вузлів) комерційного обліку холодної води з врахуванням показань вузла обліку холодної води перед водопідігрівачем в індивідуальному тепловому пункті ($V^{х.в}_{г\text{вп.б\text{уд}}}$) в залежності від схеми його розташування;

розрахунковим методом у разі тимчасового виходу або втрати вузла комерційного обліку холодної води ($V^{х.в}_{г\text{вп.б\text{уд}}}$) відповідно до пункту 7 розділу XI цієї Методики;

розрахунковим методом для будівлі/будинку без приготування у неї (ньому) гарячої води та не оснащений(им) вузлом обліку ($V^{в.п}_{б\text{уд}} = V^{х.в}_{б\text{уд}} =$), обсяг спожитої холодної води, розраховується за формулою 7, наведеною у пункті 5 розділу II цієї Методики. При цьому у зазначеній формулі:

обсяг витoku холодної води із внутрішньобудинкових мереж централізованого водопостачання (або із мереж системи автономного водопостачання) приймається як $V^{х.в}_{\text{в\text{ит}}} = 0$;

обсяг небалансу споживання холодної води приймається як $V^{х.в}_{\text{н.б\text{ал}}} = 0$;

за відсутності вузла(ів) розподільного обліку для загальнобудинкових потреб (витрати на забезпечення послугою місць загального користування та допоміжних приміщень, витрати на їх зволоження та прибирання, сезонні потреби на полив прибудинкової території, спорожнення, промивку і заповнення інженерних мереж) або за відсутності договору з виконавцем комунальних послуг на ці цілі, обсяг холодної води, витраченої на загальнобудинкові потреби, приймається як $V^{\text{ліч.х.в}}_{\text{з.б.п}} = 0$. В іншому випадку - приймаються значення відповідно до показань вузла(ів) розподільного обліку або значення, що зазначені у відповідному договорі.

При цьому для такої будівлі/будинку сумарний обсяг спожитої холодної води в j-их приміщеннях, оснащених вузлами розподільного обліку ($\sum_j V_{\text{пр.}j}^{\text{ліч.х.в}}$), визначається на підставі їх показань. Сумарний обсяг спожитої холодної води в i-их приміщеннях, не

оснащених вузлами розподільного обліку ($\sum_j V_{\text{пр.}i}^{\text{б.обл.х.в}}$), визначається розрахунком для кожного такого приміщення за формулою:

$$V_{\text{пр.}i}^{\text{б.обл.х.в}} = n_{\text{пр.}i} * V_{\text{норм}}^{\text{б.обл.х.в}}, \text{ м}^3, \quad (41),$$

де: $n_{\text{пр.}i}$ - кількість осіб, які фактично користуються комунальною послугою з централізованого водопостачання (або здійснюють відбір холодної води із системи автономного водопостачання) в i -му приміщенні, не оснащеному вузлом (вузлами) розподільного обліку холодної води, особа;

$V_{\text{норм}}^{\text{б.обл.х.в}}$ - норма споживання холодної води, що установлена органом місцевого самоврядування, $\text{м}^3/\text{особу на місяць}$;

2) розподілу підлягають обсяги холодної води, визначені за складовими формули 7, наведеної у **пункті 5** розділу II цієї Методики, залежно від категорії приміщення, наявності/відсутності вузлів розподільного обліку холодної води у цих приміщеннях, наявності/відсутності витоків з внутрішньобудинкових мереж водопостачання.

Обсяг спожитої холодної води в j -му приміщенні, оснащеному вузлом (вузлами) обліку холодної води ($V_{\text{пр.}j}^{\text{ліч.х.в}}$), розподіляється цьому приміщенню за його (i x) показаннями.

Обсяг спожитої холодної води в i -му приміщенні, не оснащеному вузлом (вузлами) обліку холодної води ($V_{\text{пр.}i}^{\text{б.обл.х.в}}$), розраховується за формулою:

$$V_{\text{пр.}i}^{\text{б.обл.х.в}} = \left(V_{\text{буд}}^{\text{в.п}} - V_{\text{гвп.буд}}^{\text{х.в}} - \sum_j V_{\text{пр.}j}^{\text{ліч.х.в}} - V_{\text{з.б.п}}^{\text{ліч.х.в}} - V_{\text{вит}}^{\text{х.в}} \right) * n_{\text{пр.}i} / \sum_i n_{\text{пр.}i}, \text{ м}^3, \quad (42),$$

де: $V_{\text{буд}}^{\text{в.п}}$ - загальний обсяг спожитої холодної води у будівлі/будинку, м^3 ;

$V_{\text{гвп.буд}}^{\text{х.в}}$ - загальний обсяг спожитої холодної води для приготування гарячої води у будівлі/будинку, м^3 . Якщо приготування гарячої води відбувається поза межами будівлі $V_{\text{гвп.буд}}^{\text{х.в}} = 0$;

$\sum_j V_{\text{пр.}j}^{\text{ліч.х.в}}$ - сумарний обсяг спожитої холодної води у j -их приміщеннях, що визначений за показаннями вузлів розподільного обліку, м^3 ;

$V_{\text{з.б.п}}^{\text{ліч.х.в}}$ - обсяг холодної води, витраченої на загальнобудинкові потреби, визначений за показаннями вузла розподільного обліку або на підставі договору з виконавцем комуналь-них послуг на ці цілі, м^3 ;

$V_{\text{ВИТ}}^{\text{х.в}}$

- обсяг витоків холодної води із внутрішньобудинкових мереж централізованого водопостачання (або із мереж системи автономного водопостачання), визначений та розподілений на особу, з вини якої стався такий витік, м³. За відсутності витоків приймають $V_{\text{ВИТ}}^{\text{х.в}} = 0$;

 $n_{\text{пр.}i}$

- кількість осіб, які фактично користуються послугою з централізованого водопостачання (або здійснюють відбір холодної води із системи автономного водопостачання) в i -му приміщенні, не оснащеному вузлом (вузлами) розподільного обліку холодної води, особа;

 $\sum_i n_{\text{пр.}i}$

- сумарна кількість осіб у будівлі/будинку, які фактично користуються послугою з централізованого водопостачання (або здійснюють відбір холодної води із системи автономного водопостачання) в приміщеннях, що не оснащені вузлом (вузлами) розподільного обліку холодної води, особа.

Відповідно до [формул 7 та 42](#) цієї Методики у будівлі/будинку, в якій частина приміщень оснащена вузлами розподільного обліку, а частина не оснащена такими вузлами, обсяг небалансу холодної води не визначається $V^{\text{х.в}}_{\text{н.бал}} = 0$, а обсяг споживання холодної води у приміщеннях без обліку визначається як різниця між визначеним за показаннями приладу обліку загального обсягу спожитої холодної води у будівлі/будинку та між сумарним обсягом спожитої/витраченої холодної води за показаннями вузлів розподільного обліку у приміщеннях, вузла розподільного обліку на відгалуженні трубопроводу з водорозбірною арматурою для відбору води на загальнобудинкові потреби (або відповідно до обсягу холодної води, витраченої на загальнобудинкові потреби, що визначений відповідним договором з виконавцем комунальних послуг), обсягом витоків з внутрішньобудинкових мереж водопостачання (за наявності) та вузла обліку холодної води перед водопідігрівачем в індивідуальному тепловому пункті. Такий визначений обсяг розподіляється кожному приміщенню, не оснащеному вузлом розподільного обліку, пропорційно до співвідношення кількості осіб, що фактично користуються комунальною послугою у такому приміщенні, до загальної кількості осіб (споживачів), що фактично користуються комунальною послугою у приміщеннях без обліку.

Обсяги холодної води, витраченої на загальнобудинкові потреби ($V_{\text{з.б.п}}^{\text{ліч.х.в}}$), на підставі показань вузла розподільного обліку або на підставі договору з виконавцем комунальних послуг на ці цілі, не розподіляються між споживачами у разі, якщо ці обсяги передбачені у договорі про надання послуг з управління багатоквартирним будинком, а компенсуються виконавцю комунальних послуг управителем.

Якщо у внутрішньобудинковій системі водопостачання відсутнє відгалуження трубопроводу з водорозбірною арматурою для відбору води на загальнобудинкові потреби, обсяг витраченої холодної води на загальнобудинкові потреби не визначається ($V_{\text{з.б.п}}^{\text{ліч.х.в}} = 0$).

За наявності у внутрішньобудинковій системі водопостачання відгалуження трубопроводу з водорозбірною арматурою для відбору води на загальнобудинкові потреби, не оснащеного вузлом розподільного обліку у будівлі/будинку, яка оснащена вузлом комерційного обліку холодної води, обсяг холодної води, витраченої на загальнобудинкові потреби, може визначатись відповідно до договору з виконавцем комунальних послуг або співвласники будівлі/будинку можуть прийняти рішення щодо визначення цього обсягу, про що письмово повідомляють виконавця розподілу комунальної послуги та виконавця комунальних послуг (якщо він не є виконавцем розподілу комунальної послуги) у поточному розрахунковому періоді, а при неможливості цього - не пізніше наступного за ним розрахункового періоду. Визначений так обсяг витраченої холодної води на загальнобудинкові потреби, крім обсягів холодної води, витраченої на полив клумб і газонів, включається до обсягу централізованого водовідведення.

За наявності витіку з внутрішньобудинкової системи водопостачання, обсяг якої визначається на підставі показань вузла (вузлів) розподільного обліку, та, якщо встановлено особу, з вини якої стався такий витік, та на яку розподіляються ці витіки, обсяг споживання холодної води у приміщеннях без обліку зменшується на обсяг цього витіку пропорційно їх обсягу споживання.

За наявності витіку та якщо виконавець розподілу комунальної послуги обслуговує внутрішньобудинкову систему водопостачання, обсяг такого витіку холодної води з внутрішньобудинкових систем розподіляється на цього виконавця.

Якщо виконавець розподілу комунальної послуги не обслуговує внутрішньобудинкову систему водопостачання та не має винної особи, з вини якої стався такий витік, то весь обсяг витіків холодної води розподіляється на споживачів пропорційно їх обсягу споживання або за рішенням співвласників будівлі/будинку застосовується інший принцип розподілу.

Витік, у тому числі той, що спричинив залив приміщень будівлі/будинку та відбувся із мережі або сантехнічного обладнання, що розташоване після вузла розподільного обліку холодної води, визначається за показаннями такого вузла.

У разі, якщо витік було зафіксовано відповідним актом про витіки, та за наявності у будівлі/будинку приміщень, не оснащених приладами розподільного обліку, обсяг витіку холодної води за розрахунковий період визначається як різниця між показаннями вузла комерційного обліку, сумою показань вузлів розподільного обліку та середнім споживанням всіх приміщень без обліку за останні шість місяців. За відсутності витіків холодної води приймають $V^{х.в}_{\text{вит}} = 0$.

Якщо витік стався з вини споживача, у тому числі у зв'язку із несанкціонованим втручанням у роботу внутрішньобудинкової системи водопостачання, та таку особу встановлено, то споживачі (виконавець розподілу комунальної послуги) мають право вимагати від такої особи відшкодування їм вартості розподіленого на них обсягу витіку.

Факт непотрапляння витіку до мережі централізованого водовідведення повинен бути підтверджений виконавцем розподілу комунальної послуги та/або виконавцем послуги з централізованого водовідведення, для чого особа, з вини якої стався витік, або власник/співвласники будівлі/будинку повинні викликати, але не пізніше доби після усунення витіку, представника виконавця розподілу комунальної послуги та/або виконавця

послуги з централізованого водовідведення на місце витоку для проведення відповідного обстеження.

Обсяги небалансу холодної води ($V^{x,в}_{н.бал}$) та обсяги спожитої холодної води, визначені як сума показань вузлів розподільного обліку у будівлі/будинку, де усі приміщення споживачів, до яких постачається холодна вода, оснащені вузлами розподільного обліку, розподіляються пропорційно до обсягу споживання.

Такий небаланс холодної води визначають як різницю між визначеним за показаннями приладу обліку загального обсягу спожитої холодної води у будівлі/будинку та між сумарним обсягом спожитої/витраченої холодної води за показаннями вузлів розподільного обліку у приміщеннях споживачів, вузла розподільного обліку на відгалуженні трубопроводу з водорозбірною арматурою для відбору води на загальнобудинкові потреби (або відповідно до обсягу холодної води, витраченої на загальнобудинкові потреби, що визначений відповідним договором з виконавцем комунальних послуг) та вузла обліку холодної води перед водопідігрівачем в індивідуальному тепловому пункті.

За рішенням співвласників будівлі/будинку застосовується інший принцип розподілу обсягів небалансу холодної води за одним з варіантів:

пропорційно до площі ванних кімнат / санвузлів для нежитлових приміщень;

пропорційно до кількості стояків водопостачання, що проходять через приміщення споживачів;

пропорційно до кількості санітарно-технічного обладнання, яким у приміщенні здійснюється водорозбір холодної води від внутрішньобудинкової системи водопостачання;

пропорційно до кількості осіб у приміщенні, яким надається послуга з централізованого водопостачання (або які здійснюють відбір холодної води із системи автономного водопостачання).

У такому разі співвласники будівлі/будинку надають виконавцю розподілу комунальної послуги всі вихідні дані для застосування обраного принципу розподілу до початку розрахункового періоду, в якому будуть застосовуватись нові принципи розподілу.

Для цілей розподільного обліку визначається кількість осіб у приміщенні, які фактично користуються комунальною послугою. Про цю кількість осіб власник/наймач приміщення письмово повідомляє виконавця комунальної послуги та/або виконавця розподілу комунальної послуги, при цьому кількість осіб у приміщенні, які фактично користуються комунальною послугою, не може бути меншою від:

zareєстрованих у приміщенні - для житлових приміщень;

працюючих за штатним розкладом - для нежитлових приміщень;

кількості житлових кімнат у квартирі, визначених виконавцем комунальної послуги або виконавцем розподілу комунальної послуги, якщо власник/наймач житлових приміщень не надав інформацію про кількість zareєстрованих осіб або у приміщенні не zareєстровано жодної особи;

визначених виконавцем комунальної послуги або виконавцем розподілу комунальної послуги для нежитлових приміщень, власник/наймач якого не надав інформацію про кількість працюючих за штатним розкладом,- за загальною площею приміщення згідно з таблицею 2 цієї Методики.

Значення, отримане виконавцем комунальної послуги та/або виконавцем розподілу комунальної послуги за загальною площею нежитлового приміщення, власник/наймач якого не надав інформацію про кількість працюючих за штатним розкладом, округляється у більшу сторону до цілого числа. Для незазначеного приміщення показник загальної площі, розрахованої на 1 особу, приймають як для приміщення з подібним призначенням/використанням.

У разі, якщо кількість осіб у житловому приміщенні багатоквартирного будинку, які фактично користуються комунальною послугою, не відповідає кількості осіб, що зареєстровані у цьому приміщенні, то виконавець комунальної послуги та/або виконавець розподілу комунальної послуги може прийняти рішення щодо встановлення фактичної кількості осіб (споживачів) та проведення відповідних нарахувань у відповідності до неї. Для цього виконавець комунальної послуги та/або виконавець розподілу комунальної послуги може скласти акт у довільній формі, який підписується не менш як двома співвласниками цього багатоквартирного будинку. Про складення цього акта виконавець комунальної послуги та/або виконавець розподілу комунальної послуги повідомляє власника (власників) житлового приміщення рекомендованим листом;

3) у разі, якщо у будинку (багатоквартирному, двоквартирному), гуртожитку у приміщеннях споживачів неможливо встановити вузли розподільного обліку холодної води (у зв'язку із наявністю загальних місць водокористування, специфіки проекту будівлі тощо), то розподіл обсягів спожитої холодної води між споживачами відбувається за показаннями вузла комерційного обліку холодної води (або відповідно до загальних розрахункових обсягів споживання) пропорційно до кількості осіб, що користуються комунальною послугою у такому будинку;

4) визначений та розподілений відповідно до цього пункту обсяг спожитої холодної води включається до обсягу спожитої споживачем послуги з централізованого водовідведення.

2. У будівлі, що не є житловим (багатоквартирним/двоквартирним) будинком, гуртожитком:

1) якщо послуга з централізованого водопостачання надається для групи нежитлових будівель та/або споруд, які є єдиним майновим комплексом, то розподіл обсягу спожитої холодної води між споживачами, що розташовані на території такого майнового комплексу та користуються послугою з централізованого водопостачання, відбувається за рішенням власника (співвласника) такого комплексу відповідно до договірних відносин між ним та виконавцем комунальної послуги та договірних відносин між виконавцем комунальної послуги та споживачами, що розташовані на території такого майнового комплексу.

Розподіл обсягів спожитої холодної води здійснюється на підставі показань вузла (вузлів) комерційного обліку, який (які) встановлено на межі майнової належності у кожній точці приєднання до зовнішніх інженерних мереж, та з урахуванням наявності/відсутності приладів розподільного обліку у споживачів, що розташовані на території такого майнового

комплексу, а також специфіки ведення їх господарської діяльності (виробничих і побутових потреб);

2) якщо послуга з централізованого водопостачання надається для будівлі, приміщення в якій є самостійними об'єктами нерухомого майна, то за рішенням власника (співвласників) такої будівлі розподіл обсягу спожитої холодної води між споживачами у ній відбувається відповідно до договірних відносин між ним (ними) та виконавцем комунальної послуги та договірних відносин між виконавцем комунальної послуги та власниками (співвласниками)/наймачами приміщень у такій будівлі.

Розподіл обсягів спожитої холодної води у такій будівлі повинен відбуватись із урахуванням наявності/відсутності приладів розподільного обліку у цих приміщеннях та специфіки ведення їх господарської діяльності (виробничих і побутових потреб);

3) визначений та розподілений відповідно до цього пункту обсяг спожитої холодної води включається до обсягу спожитої споживачем послуги з централізованого водовідведення з урахуванням обсягу використаної води для виробничих цілей (зокрема, спожитої холодної води у складі продукції);

4) за рішенням власників (співвласників) будівлі, приміщення в яких є самостійними об'єктами нерухомого майна, можуть застосовуватися принципи розподілу обсягу спожитої холодної води, що передбачені **пунктом 1** цього розділу.

У такому разі власники (співвласники) такого об'єкту водоспоживання надають виконавцю комунальної послуги та/або виконавцю розподілу комунальної послуги всі вихідні дані для застосування обраного принципу розподілу.

XI. Розрахунковий метод визначення загального обсягу споживання теплової енергії, гарячої або холодної води, спожитої у будівлі/будинку, при виході з ладу або втраті вузла(ів) комерційного обліку

1. Розрахунковий метод застосовується для визначення загального обсягу споживання теплової енергії, гарячої або холодної води, спожитої у будівлі/будинку, при виході з ладу або втраті вузла(ів) комерційного обліку до відновлення його (їх) роботи або заміни.

Розрахунковий метод використовується окремо для кожного розрахункового періоду (місяця) (його частини), у якому вузол комерційного обліку був відсутній або вийшов з ладу протягом 1 доби та більше.

Розрахунковий метод також застосовується для споживача комунальної послуги, якому така комунальна послуга постачається для групи нежитлових будівель та/або споруд, які є єдиним майно-вим комплексом. При проведенні розрахунку обсягу теплової енергії для такої групи будівель та/або споруд застосовується максимальна з нормативних внутрішніх температур для нежитлового приміщення згідно з державними будівельними нормами.

2. Якщо розподіл комунальних послуг у будівлі/будинку здійснюється за сумою декількох вузлів комерційного обліку і один з них вийшов з ладу або був втрачений, то показання інших вузлів комерційного обліку не враховуються, а для всієї будівлі/будинку застосовується розрахунковий метод визначення загального обсягу споживання.

3. Початок періоду виходу з ладу вузла комерційного обліку визначається:

за даними електронного архіву в разі отримання з нього інформації щодо дати початку періоду виходу з ладу вузла комерційного обліку;

з дати, що настає за днем останнього періодичного огляду вузла комерційного обліку (в разі відсутності електронного архіву).

Кінцем періоду виходу з ладу вузла комерційного обліку є день прийняття на абонентський облік відремонтованого або заміненого вузла комерційного обліку.

Початок періоду відсутності вузла комерційного обліку у зв'язку з його втратою визначається з дня, що настає за днем останнього дистанційного отримання показань, або з дня, що настає за днем останнього зняття його показань (в усіх інших випадках).

Кінцем періоду відсутності вузла комерційного обліку у зв'язку з його втратою є дата прийняття на абонентський облік вузла комерційного обліку, встановленого на заміну втраченого.

Початок періоду відсутності вузла комерційного обліку у зв'язку з його ремонтом, проведенням перевірки засобу вимірювальної техніки, який є складовою частиною вузла обліку, визначається з дати, що настає за днем розпломбування вузла комерційного обліку. Кінцем періоду відсутності вузла комерційного обліку у зв'язку з проведенням його ремонту, перевірки засобу вимірювальної техніки, який є складовою частиною вузла обліку, є день прийняття на абонентський облік.

Виконавець відповідної комунальної послуги та/або виконавець розподілу комунальної послуги повідомляє споживачам про вихід з ладу або втрату вузла комерційного обліку в один із способів, що гарантують доведення інформації до споживача.

4. Загальний обсяг теплової енергії, спожитої у будівлі/будинку (групи нежитлових будівель та/або споруд, які є єдиним майновим комплексом) за період непрацездатності/відсутності вузла(ів) комерційного обліку теплової енергії у разі виходу його (їх) з ладу або втрати ($Q_{\text{буд.розр}}^{\text{оп}}$), визначається для кожного розрахункового періоду, виходячи із середнього загального обсягу, спожитого у попередній опалювальний період або за фактичний час споживання протягом поточного опалювального періоду, але не менше 30 днів за формулою:

$$Q_{\text{буд.розр}}^{\text{оп}} = Q_{\text{буд.і}} * \frac{t_{\text{вн.норм}} - t_{\text{зовн.факт}}}{t_{\text{вн.норм}} - t_{\text{зовн.розр}}} * \frac{P_{\text{розр}}}{P_i}, \text{ Гкал}, \quad (43),$$

де: $Q_{\text{буд.і}}$ - обсяг спожитої будівлею/будинком теплової енергії у повному аналогічному розрахунковому періоді попереднього опалювального сезону, Гкал. У разі відсутності даних за попередній опалювальний сезон до розрахунку приймаються обсяги споживання теплової енергії протягом поточного опалювального періоду (за фактичний час споживання послуги протягом поточного опалювального періоду, що складає не менше 30 днів). У разі, якщо фактичний час споживання послуги протягом поточного опалювального періоду складає менше 30

днів, то розрахунок фактичного обсягу спожитої у будівлі/будинку теплової енергії у розрахунковому періоді виконувати у відповідності до **формули 11** розділу III цієї Методики;

- $t_{\text{вн.норм}}$ -нормативна внутрішня температура для:
житлового приміщення, приймається згідно з **пунктом 1** розділу VIII цієї Методики, °С - при розрахунках для житлових будинків;
для нежитлового приміщення, приймається згідно з державними будівельними нормами, °С - при розрахунках для інших будівель;
для нежитлового приміщення, приймається згідно з державними будівельними нормами, °С - при розрахунках для групи нежитлових будівель та/або споруд, які є єдиним майновим комплексом;
приймається максимальна нормативна внутрішня температура з усіх нормативних внутрішніх температур серед нежитлових приміщень, які є наявними у цьому майновому комплексі;
- $t_{\text{зовн.факт}}$ -середня добова фактична температура зовнішнього повітря в розрахунковому періоді за період непрацездатності/відсутності вузла(ів) комерційного обліку теплової енергії у поточному опалювальному періоді, яка визначається за даними УкрГМЦ, °С;
- $t_{\text{зовн.розр}}$ -середньомісячна температура зовнішнього повітря у повному аналогічному розрахунковому періоді попереднього опалювального сезону або середня фактична температура зовнішнього повітря у поточному опалювальному періоді (за фактичний час споживання послуги протягом поточного опалювального періоду, що складає не менше 30 днів), яка визначається за даними УкрГМЦ, °С;
- $P_{\text{розр}}$ -кількість днів у розрахунковому періоді, у якому вузол комерційного обліку був непрацездатний/відсутній незалежно від кількості годин непрацездатності/відсутності, доба;
- P_i -кількість днів у розрахунковому періоді попереднього опалювального або кількість днів поточного опалювального періоду (за фактичний час споживання послуги протягом поточного опалювального періоду, що складає не менше 30 днів), доба.

5. У разі виходу з ладу або втрати вузла(ів) комерційного обліку гарячої води (за умови, що приготування гарячої води здійснюється за межами будівлі) загальний обсяг спожитої гарячої води в будівлі/будинку за період його непрацездатності/відсутності визначається за середнім споживанням у попередні 12 місяців або за фактичний час споживання комунальної послуги, але не менше 15 днів за формулою:

$$V_{\text{буд.розр}}^{\text{ГВП}} = \sum_i V_{\text{буд.і}}^{\text{ГВП}} * m_{\text{розр}} / \sum_i m_i, \text{ М}^3, \quad (44),$$

- де: $\sum_i V_{\text{буд},i}^{\text{ГВП}}$ - сума загальних обсягів спожитої гарячої води у будівлі/будинку за попередні 12 місяців (якщо попередніх місяців нараховується менше 12, за фактичний час споживання послуги, але не менше 15 діб), м³;
- $m_{\text{розр}}$ - кількість діб розрахункового періоду, у якому вузол комерційного обліку гарячої води був непрацездатний/відсутній незалежно від кількості годин непрацездатності/відсутності, доба;
- $\sum_i m_i$ - кількість діб у кожному з 12 попередніх місяців (якщо попередніх місяців нараховується менше 12, за фактичний час споживання послуги, але не менше 15 діб), коли здійснювалося ГВП у будівлі/будинку, доба.

6. У разі виходу з ладу або втрати лічильника холодної води перед водопідігрівачем в індивідуальному тепловому пункті загальний обсяг спожитої гарячої води у будівлі/будинку за період його непрацездатності/відсутності визначається виходячи з середнього споживання за попередні 12 місяців або за фактичний час споживання комунальної послуги, але не менше 15 діб за формулою:

$$V_{\text{буд,розр}}^{\text{ГВП}} = \sum_i V_{\text{буд},i}^{\text{ГВП}} * m_{\text{розр}} / \sum_i m_i, \text{ м}^3, \quad (45),$$

- де: $\sum_i V_{\text{буд},i}^{\text{ГВП}}$ - сума загальних обсягів спожитої гарячої води у будівлі/будинку за попередні 12 місяців (якщо попередніх місяців нараховується менше 12, за фактичний час споживання послуги, але не менше 15 діб), м³;
- $m_{\text{розр}}$ - кількість діб розрахункового періоду, у якому лічильник холодної води був непрацездатний/відсутній незалежно від кількості годин непрацездатності/відсутності, доба;
- $\sum_i m_i$ - кількість діб у кожному з 12 попередніх місяців (якщо попередніх місяців нараховується менше 12, за фактичний час споживання послуги, але не менше 15 діб), коли здійснювалося ГВП у будівлі/будинку, доба.

7. У разі виходу з ладу або втрати вузла(ів) комерційного обліку холодної води загальний обсяг спожитої холодної води у будівлі/будинку за період його непрацездатності/відсутності визначається за середнім загальним споживанням за попередні 12 місяців або за фактичний час споживання комунальної послуги, але не менше 15 діб за формулою:

(46),

$$V_{\text{буд,розр}}^{\text{в.п}} = \sum_i V_{\text{буд,і}}^{\text{в.п}} * m_{\text{розр}} / \sum_i m_i, \text{ м}^3,$$

- де: $\sum_i V_{\text{буд,і}}^{\text{в.п}}$ - сума загальних обсягів спожитої холодної води у будівлі/будинку за попередні 12 місяців (якщо попередніх місяців нараховується менше 12, за фактичний час споживання послуги, але не менше 15 діб), м³;
- $m_{\text{розр}}$ - кількість діб розрахункового періоду, у яких вузол комерційного обліку холодної води був непрацездатний/відсутній незалежно від кількості годин непрацездатності/відсутності, доба;
- $\sum_i m_i$ - кількість діб у кожному з 12 попередніх місяців (якщо попередніх місяців нараховується менше 12, за фактичний час споживання послуги, але не менше 15 діб), коли здійснювалося централізоване водопостачання будівлі/будинку, доба.

ХІІ. Перерозподіл обсягів теплової енергії, гарячої, холодної води, спожитої та розподіленої між споживачами у будівлі/будинку

1. Проведення перерозподілу обсягів наданих комунальних послуг здійснюється:

при уточненні показань вузлів комерційного обліку спожитої у будівлі/будинку комунальної послуги;

при уточненні показань вузлів розподільного обліку / приладів-розподільовачів теплової енергії на підставі контрольного зняття їх показань або подання споживачем уточненої інформації.

Обсяг перерозподілу може мати як додатне, так і від'ємне значення, що призводить як до збільшення, так і до зменшення розподілених між окремими споживачами обсягів спожитої комунальної послуги у попередні розрахункові періоди.

Перерозподіл обсягу спожитої у будівлі/будинку комунальної послуги проводиться у тому розрахунковому періоді, у якому отримано у встановленому порядку інформацію про невідповідність обсягів розподіленої комунальної послуги окремим споживачам обсягу, необхідному для розподілу, але не більше ніж за 12 розрахункових періодів.

2. У разі виявлення різниці в результаті уточнення показань вузла (вузлів) комерційного обліку, що визначає/визначають загальний обсяг спожитої відповідної комунальної послуги у будівлі/будинку, перерозподіл проводиться пропорційно до обсягів спожитої відповідної комунальної послуги споживачами, розподілених у розрахунковому періоді, за який здійснюється перерозподіл.

3. В результаті уточнення показань вузлів розподільного обліку / приладів-розподільовачів теплової енергії (на підставі звіряння їх показань, подання споживачем уточненої інформації, відновлення надання показань споживачами) визначається обсяг перерозподілу спожитої комунальної послуги між споживачами у будівлі/будинку, як

різниця між сумою показань вузлів розподільного обліку / приладів-розподільвачів теплової енергії до коригування та сумою показань таких засобів після коригування.

Вирахуваний таким чином обсяг коригування розподіляється між споживачами за принципом, що наведений у [пункті 2](#) цього розділу.

Після здійснення перерозподілу розподіленого обсягу спожитої комунальної послуги виконавцем розподілу комунальної послуги проводиться перерахунок із окремим споживачем та з усіма споживачами будівлі/будинку.

Результати перерозподілу та перерахунку відображаються у рахунках споживачів у розрахунковому періоді, у якому здійснено перерозподіл.

4. При здійсненні перерозподілу між споживачами обсягів спожитої у будівлі/будинку гарячої/холодної води здійснюється перерозподіл обсягів спожитої послуги з централізованого водовідведення пропорційно до скорегованих обсягів гарячої/холодної води.

Розділ XIII. Особливості розподілу комунальних послуг під час дії воєнного стану в Україні

1. Коригуючий коефіцієнт - характеристика, що враховує зміну споживання та надання комунальних послуг в населеному пункті на період дії воєнного стану, введеного відповідно до [Закону України](#) «Про правовий режим воєнного стану» (воєнний стан).

Коригуючий коефіцієнт розраховується підприємством, що надає послуги централізованого водопостачання, централізованого водовідведення, постачання гарячої води та погоджується органом місцевого самоврядування.

2. Коригуючий коефіцієнт ($k_{кор}$) визначається за формулою:

$$k_{кор} = V_{пот} / V_{12} \quad (47),$$

де $V_{пот}$ - обсяг подачі води у населений пункт в поточному розрахунковому періоді,

V_{12} - середній обсяг подачі води у населений пункт за 12 розрахункових періодів до оголошення воєнного стану (лютий 2021 - січень 2022).

3. Обсяг нарахувань за послуги з централізованого водопостачання, постачання гарячої води у період воєнного стану, для споживачів, щодо яких у виконавця комунальних послуг або іншої особи, яка здійснює розподіл обсягів послуг відсутні дані щодо показань вузлів комерційного або розподільного обліку визначається з урахуванням коригуючого коефіцієнту.

Обсяг нарахувань (розподілу) за послугу з централізованого водовідведення для таких споживачів дорівнює обсягу споживання послуг з централізованого водопостачання та постачання гарячої води із урахуванням коригуючого коефіцієнту.

4. Розмір коригуючого коефіцієнту не може бути більший за 1.

5. Після відновлення надання споживачами показань вузлів комерційного або розподільного обліку виконавець або інша особа, яка здійснює розподіл обсягів комунальних послуг, зобов'язані провести перерозподіл обсягу спожитої послуги у будинку та перерахунок з ним, а також з усіма споживачами будинку відповідно до цієї Методики.

6. Для споживачів, приміщення яких не обладнані засобами розподільного обліку, застосовується норма споживання відповідної комунальної послуги, встановлена органом місцевого самоврядування з урахуванням кількості фактично проживаючих та коригуючого коефіцієнту.

7. Для споживачів, що споживають лише послуги з централізованого водовідведення, та у яких відсутні дані про показання вузлів комерційного або розподільного обліку води, застосовується коригуючий коефіцієнт для послуг з централізованого водопостачання.

{Методику доповнено новим розділом згідно з Наказом Міністерства розвитку громад та територій № 61 від 26.03.2022}

{Методика в редакції Наказу Міністерства розвитку громад та територій № 358 від 28.12.2021}

**Заступник директора
Департаменту систем
життєзабезпечення
та житлової політики**

В. Токаренко

Про затвердження Методики розподілу між споживачами обсягів спожитих у будівлі комунальних послуг
Наказ; Мінрегіон України від 22.11.2018 № 315
Редакція від **29.03.2022**, підстава — [z0360-22](#)
Постійна адреса:
<https://zakon.rada.gov.ua/go/z1502-18>

Законодавство України
станом на 17.01.2025

чинний

Публікації документа

- **Офіційний вісник України** від 25.01.2019 — 2019 р., № 7, стор. 172, стаття 234, код акта 93042/2019